

LBRIS

We know
books

Nicolae Măndoiu

**CODUL FISCAL COMPARAT
2023 – 2024**

(cod + norme)

volumul I

*editura « CON FISC »
București , 2024*

CODUL FISCAL COMPARAT 2023 / 2024

TITLUL I DISPOZIȚII GENERALE

	nr. art. vechi ^{*)}	nr. art. nou	pagina
CAPITOLUL I Scopul și sfera de cuprindere a Codului fiscal			
Scopul și sfera de cuprindere a Codului fiscal	1	-	2
Impozitele, taxele și contribuțiile sociale obligatorii reglementate de Codul fiscal	2	-	3
CAPITOLUL II Aplicarea și modificarea Codului fiscal			
Principiile fiscalității	3	-	4
Modificarea și completarea Codului fiscal	4	-	4
Norme metodologice, instrucțiuni și ordine	5	-	5
Aplicarea unitară a legislației	6		5
CAPITOLUL III Definiții			
Definiții ale termenilor comuni	7	-	6 - 17
Definiția sediului permanent	8	-	22 - 32
Comerț electronic			33 - 35
Locul conducerii efective în România al unei persoane juridice străine	8 ¹⁾		44 - 45
CAPITOLUL IV Reguli de aplicare generală			
Moneda de plată și de calcul al impozitelor și taxelor	9	-	45
Venituri în natură	10	-	46
Prevederi speciale pentru aplicarea Codului fiscal	11	-	46 - 59
Venituri obținute din România de nerezidenți	12	-	91 - 92

TITLUL II IMPOZITUL PE PROFIT

CAPITOLUL I Dispoziții generale			
Contribuabili	13	-	91 - 92
Sfera de cuprindere a impozitului	14	-	93
Reguli speciale de impozitare	15		93 - 96
Anul fiscal	16	-	97 - 98
Cota de impozitare	17	-	99

^{*)} "nr. articol vechi" se referă la codul vechi, respectiv Legea nr. 571/2003, valabil până la 31.12.2015.

	cuprins	articol	pagina
Regimul special pentru contribuabilii care desfășoară activități de natura barurilor de noapte, cluburilor de noapte, discotecilor, cazinourilor	18		99
Impozit minim	18 ¹		100 - 103
Impozit suplimentar pentru instituțiile de credit - persoane juridice române și sucursalele din România ale instituțiilor de credit - persoane juridice străine	18 ²		103 - 104
Impozit suplimentar pentru persoanele juridice care desfășoară activități în sectoarele petrol și gaze naturale	18 ³		104 - 107
CAPITOLUL II Calculul rezultatului fiscal			
Reguli generale	19	-	110 - 114
Deduceri pentru cheltuielile de cercetare-dezvoltare	19 ¹	20	114
Reguli fiscale pentru contribuabilii care aplică reglementările contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară	19 ³	21	118 - 121
Scutirea de impozit a profitului reinvestit	19 ⁴	22	122 - 126
Scutirea de impozit pe profit a contribuabililor care desfășoară exclusiv activitate de inovare, cercetare-dezvoltare		22 ¹	126
Venituri neimpozabile	20	23	128 - 132
Regimul fiscal al dividendelor primite din statele membre ale Uniunii Europene	20 ¹	24	134 - 138
Cheltuieli	21	25	139 - 158
Provizioane / ajustări pentru depreciere și rezerve	22	26	159 - 166
abrogat de la 01.01.2018		27	
Amortizarea fiscală	24	28	167 - 176
Contracte de leasing	25	29	177 - 178
Contracte de fiducie	25 ¹	30	178
Pierderi fiscale	26	31	179 - 182
Regimul fiscal care se aplică fuziunilor, divizărilor totale, divizărilor parțiale, transferurilor de active și achizițiilor de titluri de participare între persoane juridice române	27	32	184 - 187
Regimul fiscal comun care se aplică fuziunilor, divizărilor, totale divizărilor parțiale, transferurilor de active și schimburilor de acțiuni între societăți din România și societăți din alte state membre ale Uniunii Europene	27 ¹	33	191 - 199
Asocieri cu sau fără personalitate juridică	28	34	200
Reguli generale aplicabile persoanelor juridice cu sediul în România, înființate potrivit legislației europene și persoanelor juridice străine rezidente în România potrivit locului conducerii efective	28 ¹	35	200
CAPITOLUL III Aspecte fiscale internaționale			
Rezultatul fiscal al unui sediu permanent	29	36	201
Rezultatul fiscal al persoanei juridice străine care își desfășoară activitatea prin intermediul mai multor sedii permanente în România	29 ¹	37	203 - 204

Veniturile unei persoane juridice străine obținute din transferul proprietăților imobiliare situate în România sau al oricăror drepturi legate de aceste proprietăți, veniturile din exploatarea resurselor naturale situate în România și veniturile din vânzarea-cesionarea titlurilor de participare deținute la o persoană juridică română

30

38

205

Evitarea dublei impuneri

31

39

209 - 212

Pierderi fiscale externe

32

40

213

CAPITOLUL III¹ Norme împotriva practicilor de evitare a obligațiilor fiscale care au incidență directă asupra funcționării pieței interne

Definiții specifice

-

40¹

214 - 220

Reguli privind limitarea deductibilității dobânzii și a altor costuri echivalente dobânzii din punct de vedere economic

-

40²

221 - 225

Regimul fiscal al transferurilor de active, de rezidență fiscală și/sau de activitate economică desfășurată printr-un sediu permanent pentru care România pierde dreptul de impozitare

-

40³

226 - 228

Regula generală antiabuz

-

40⁴

229

Reguli privind societățile străine controlate

-

40⁵

230 - 231

OG 6/2020)

Tratamentele neuniforme ale elementelor hibride

40⁶

232 - 233

Tratamentele neuniforme ale elementelor hibride inversate

40⁷

233

Tratamentele neuniforme ale rezidenței fiscale

40⁸

233

Utilizarea normelor elaborate de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică în materie de tratamente neuniforme ale elementelor hibride

40⁹

234

Compatibilitatea cu legislația europeană

40⁶

40¹⁰

234

CAPITOLUL IV Plata impozitului și depunerea declarațiilor fiscale

Bonificații / reduceri de impozit (DUG 33/2020 + DUG 153/2020)

235 - 240

Declararea și plata impozitului pe profit

33

41

241 - 249

Depunerea declarației de impozit pe profit

35

42

249 - 250

CAPITOLUL IV¹ Reguli privind consolidarea fiscală în domeniul impozitului pe profit

Definiții specifice

42¹

42²

253

Reguli de aplicare a sistemului de consolidare fiscală și constituire a grupului fiscal

42³

254

Intrarea sau ieșirea unui membru din grupul fiscal

42⁴

255

Reguli privind calcularea rezultatului fiscal consolidat

42⁵

255 - 256

Regimul tranzacțiilor intra- grup privind prețurile de transfer

42⁶

256

Reguli privind regimul pierderilor fiscale

42⁷

256 - 257

Reguli de calcul în situația ieșirii unui membru din grupul fiscal sau desființării grupului fiscal

42⁸

257 - 258

Declararea și plata impozitului pe profit, depunerea declarației anuale de impozit pe profit	42 ⁹	258 - 259
Alte obligații	42 ¹⁰	259
Reguli antiabuz	42 ¹¹	259

CAPITOLUL V Impozitul pe dividende

Declararea, reținerea și plata impozitului pe dividende	36	43	260 - 261
---	----	----	-----------

CAPITOLUL VI Dispoziții tranzitorii

Pierderi fiscale din perioadele de scutire	37	44	261
Reguli specifice		45	261 - 263
Reguli pentru contribuabilii-institutiile de credit care aplică reglementările contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară		46	264

TITLUL III

IMPOZITUL PE VENITURILE MICROÎNTRERPRINDERILOR

Definiția microîntreprinderii	42 ¹	47	266 - 270
Reguli de aplicare a sistemului de impunere pe veniturile microîntreprinderii	42 ²	48	271 - 272
Aria de cuprindere a impozitului	42 ³	49	273
Anul fiscal	42 ⁴	50	273
Cotele de impozitare	42 ⁵	51	274 - 275
Reguli de ieșire din sistemul de impunere pe veniturile microîntreprinderilor în cursul anului		52	276 - 277
Baza impozabilă	42 ⁷	53	277 - 279
Reguli de determinare a condițiilor de aplicare a sistemului de impunere pe veniturile microîntreprinderii		54	279
Reguli tranzitorii		54 ¹	279 - 280
Termenele de declarare a mențiunilor	42 ⁸	55	280
Plata impozitului și depunerea declarațiilor fiscale	42 ⁹	56	280 - 283
Prevederi fiscale referitoare la amortizare și impozitul pe dividende	42 ¹¹	57	283

TITLUL IV IMPOZITUL PE VENIT

CAPITOLUL I	Dispoziții generale	nr. art. vechi	nr. art. nou	pagina
	Contribuabili	39	58	288
	Sfera de cuprindere a impozitului	40	59	288 - 289
	Scutiri		60	290 - 295

Reguli speciale privind aplicarea scutirii de la plata impozitului pe venit		60 ¹	295
Categorii de venituri supuse impozitului pe venit	44	61	296
Venituri neimpozabile	42	62	297 - 305
Reguli generale aplicabile veniturilor realizate din operațiunea de fiducie	42 ¹	63	306
Cotele de impozitare	43	64	307
Perioada impozabilă	44	65	307
Stabilirea sumelor fixe	45	66	307

CAPITOLUL II Venituri din activități independente

- Definirea veniturilor din activități independente	46	67	308 - 309
Definirea veniturilor din România din activități independente		67 ¹	312
Reguli generale de stabilire a venitului net anual din activități independente, determinat în sistem real, pe baza datelor din contabilitate	48	68	312 - 321
Stabilirea impozitului pentru veniturile din activități independente realizate în baza contractelor de activitate sportivă, potrivit legii		68 ¹	324 - 327
Plăți anticipate ale impozitului pentru unele venituri din activități independente		68 ²	337
Stabilirea venitului net anual pe baza normelor de venit	49	69	328 - 332
Opțiunea de a stabili venitul net anual, în sistem real pe baza datelor din contabilitate		69 ¹	333
Stabilirea impozitului pentru veniturile din activități independente pentru care venitul net anual se stabilește pe baza normelor de venit		69 ²	333 - 334
Impozitarea venitului net anual din activități independente		69 ³	334

CAPITOLUL II¹ Venituri din drepturi de proprietate intelectuală

Definirea veniturilor din drepturi de proprietate intelectuală	67(3)	70	334
Definirea veniturilor din România din drepturi de proprietate intelectuală	67(2)	71	335
Stabilirea impozitului pentru veniturile din drepturi de proprietate intelectuală plătite de persoane juridice sau alte entități care au obligația de a conduce evidență contabilă	73	72	335 - 337
Stabilirea venitului net anual din drepturile de proprietate intelectuală	70	72 ¹	337 - 338
Opțiunea de a stabili venitul net anual, pe baza datelor din contabilitate	71	73	338

CAPITOLUL III Venituri din salarii și asimilate salariilor

- Definirea veniturilor din salarii și asimilate salariilor	55	76	339 - 359
---	----	----	-----------

Deducere personală	56	77	360 - 365
Determinarea impozitului pe veniturile din salarii și asimilate salariilor	57	78	368 - 372
Acordarea dreptului contribuabilului de a dispune asupra destinației unei sume din impozit		79	
Termenul de plată a impozitului	58	80	373 - 374
Obligații declarative ale plătitorilor de venituri din salarii	59	81	375 - 376
Plata impozitului pentru anumite venituri salariale și asimilate salariilor	60	82	376 - 377

CAPITOLUL IV Venituri din cedarea folosinței bunurilor

Definirea veniturilor impozabile din cedarea folosinței bunurilor	61	83	378
Stabilirea venitului net anual din cedarea folosinței bunurilor	62	84	383 - 387
Reguli privind stabilirea impozitului pentru veniturile din cedarea folosinței bunurilor, altele decât cele din arendarea bunurilor agricole și din închirierea în scop turistic a camerelor situate în locuințe proprietate personală, plătite de persoane juridice sau alte entități care au obligația de a conduce evidență contabilă		84 ¹	387
Reguli privind stabilirea impozitului pe venitul determinat pe baza normei anuale de venit	62 ¹	85	388 - 390
Reguli privind stabilirea impozitului în cazul opțiunii pentru determinarea venitului net în sistem real	62 ²	86	
Reguli de stabilire a impozitului final pentru veniturile realizate din închirierea în scop turistic în cazul depășirii numărului de 5 camere în cursul anului fiscal	62 ³	87	391
Impozitarea venitului net din cedarea folosinței bunurilor determinat în sistem real	69	88	
Impozitarea venitului net din cedarea folosinței bunurilor		89	391

CAPITOLUL V Venituri din investiții

Definirea veniturilor din investiții	65	91	392
Definirea veniturilor din România din transferul titlurilor de valoare		92	393
Venituri neimpozabile	-	93	393 - 394
Determinarea câștigului / pierderii din transferul titlurilor de valoare, altele decât instrumentele financiare derivate, precum și din transferul aurului de investiții	66	94	395 - 397
Stabilirea venitului din operațiuni cu instrumentele financiare derivate, efectuate prin intermediari definiți potrivit legislației în materie	-	95	398
Stabilirea venitului din operațiuni cu instrumentele financiare derivate, care nu sunt efectuate prin intermediari definiți potrivit legislației în materie		95 ¹	399

Determinarea câștigului net anual /pierderii nete anuale din transferul titlurilor de valoare și orice alte operațiuni cu instrumente financiare, care nu sunt efectuate prin entitățile prevăzute la art. 96 ¹ alin. (1), precum și din transferul aurului de investiții	-	96	399 - 400
Stabilirea obligațiilor intermediarilor definiți potrivit legislației în materie, societăților de administrare a investițiilor, societăților de investiții autoadministrate și administratorilor de fonduri de investiții alternative, rezidenți fiscali români sau nerezidenți care au în România un sediu permanent ce are calitatea de intermediar		96 ¹	400
Reținerea impozitului din veniturile din investiții	67	97	401 - 403
Impozitarea câștigului net anual impozabil	67 ²	98	403

CAPITOLUL VI Venituri din pensii

Definirea veniturilor din pensii	68	99	404
Stabilirea venitului impozabil lunar din pensii	69	100	404 - 405
Reținerea Calculul impozitului din pe venitul din pensii și termenul de plată	70	101	406 - 408
Prevederi speciale la calculul impozitului pe venitul din pensii		101 ¹	408
Acordarea dreptului contribuabilului de a dispune asupra destinației unei sume din impozit		102	

CAPITOLUL VII Venituri din activități agricole, silvicultură și piscicultură

Definirea veniturilor	71	103	409 - 411
Determinarea venitului net anual in sistem real, pe baza datelor din contabilitate		104	412
Venituri neimpozabile	72	105	412 - 414
Stabilirea venitului anual din activități agricole pe bază de norme de venit	73	106	415 - 416
Calculul și plata impozitului pe veniturile din activități agricole	74	107	417 - 419

CAPITOLUL VIII Venituri din premii și din jocuri de noroc

Definirea veniturilor din premii și din jocuri de noroc	75	108	420
Stabilirea venitului net din premii	76	109	421
Determinarea impozitului aferent veniturilor din premii și din jocuri de noroc	77	110	421 - 422

CAPITOLUL IX

Venituri din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal

Definirea venitului din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal	77 ¹	III	423 - 434
Rectificarea impozitului	77 ²	112	435
Obligațiile declarative ale notarilor publici cu privire la transferul proprietăților imobiliare	77 ³	113	435

CAPITOLUL X Venituri din alte surse

Definirea veniturilor din alte surse	78	114	436 - 439
Calculul impozitului și termenul de plată	79	115	439
Declararea, stabilirea și plata impozitului pentru unele venituri din alte surse		116	439 - 440
Definirea și impozitarea veniturilor a căror sursă nu a fost identificată	79 ¹	117	440

CAPITOLUL XI Venitul net anual impozabil

Stabilirea venitului anual impozabil	80	118	441 - 444
Stabilirea câștigului net anual impozabil	80 ¹	119	444
Declarația unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice – Capitolul II. Date privind impozitul pe veniturile estimate/norma de venit a se realiza în România și contribuțiile sociale datorate	81	120	445 - 448
Determinarea și plata impozitului pe venitul anual estimat		120 ¹	449
Bonificații pentru plata impozitului pe venitul anual	82	121	450 - 451
Declarația unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice – Capitolul I. Date privind veniturile realizate	83	122	452 - 453
Stabilirea și plata impozitului anual datorat	84	123	453 - 455
Acordarea dreptului contribuabilului de a dispune asupra destinației unei sume din impozit		123 ¹	456 - 457

CAPITOLUL XII Proprietatea comună și asociațiile fără personalitate juridică

Venituri din bunuri sau drepturi care sunt deținute în comun	85	124	458
Reguli privind asocierile fără personalitate juridică	86	125	458 - 462

CAPITOLUL XIII Aspecte fiscale internaționale

Venituri ale persoanelor fizice nerezidente din activități independente	87	126	463
Venituri ale persoanelor fizice nerezidente din activități dependente	88	127	463 - 465
Reguli de stabilire a bazei de calcul al veniturilor impozabile pentru persoanele fizice rezidente într-un stat membru al Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European	88 ¹	128	466
Alte venituri ale persoanelor fizice nerezidente	89	129	466
Venituri obținute din străinătate	90	130	467 - 468

Evitarea dublei impuneri prin metoda creditului fiscal sau metoda scutirii	91	131	469 - 473
--	----	-----	-----------

CAPITOLUL XIV	Obligații declarative ale plătitorilor de venituri cu reținere la sursă		
Obligații declarative ale plătitorilor de venituri cu reținere la sursă	93	132	474
CAPITOLUL XV	Dispoziții tranzitorii și finale		
Dispoziții tranzitorii	94	133	474 - 479
Definitivarea impunerii pe anul fiscal	95	134	479

TITLUL V

CONTRIBUTII SOCIALE OBLIGATORII

	nr. art. vechi	nr. art. nou	pagina
CAPITOLUL I	Dispoziții generale		
Sfera contribuțiilor sociale	295 ²	135	484
Definiții		135 ¹	484
Dispoziții generale privind regulile aplicabile veniturilor realizate din străinătate		135 ²	484
CAPITOLUL II	Contribuțiile de asigurări sociale datorate bugetului asigurărilor sociale de stat		
Secțiunea 1	Contribuabilii/plătitorii de venit la sistemul public de pensii		
Contribuabilii/plătitorii de venit la sistemul public de pensii	295 ³	136	485 - 486
Secțiunea 2	Veniturile pentru care se datorează contribuția și cotele de contribuții		
Categoriile de venituri supuse contribuțiilor de asigurări sociale		137	487
Cotele de contribuții de asigurări sociale datorate bugetului asigurărilor sociale de stat	295 ^{4a}	138	487
Prevederi speciale pentru domeniul construcțiilor		138 ¹	488
Prevederi speciale pentru sectorul agricol		138 ²	488
Prevederi specifice sectorului agricol		138 ³	
Prevederi speciale pentru activitatea de creare de programe pentru calculator		138 ⁴	489
Prevederi specifice activității de creare de programe pentru calculator, sectorului construcții, sectorului agricol și industriei alimentare		138 ⁵	489
Secțiunea 3	Baza de calcul al contribuției de asigurări sociale datorate bugetului asigurărilor sociale de stat în cazul persoanelor care realizează venituri din salarii sau asimilate salariilor, precum și în cazul persoanelor pentru care plata unor prestații sociale se achită de instituții publice		
Baza de calcul al contribuției de asigurări sociale în cazul persoanelor fizice care realizează venituri din salarii sau asimilate salariilor	295 ⁴	139	490 - 494

	articol	pagina
Baza anuală de calcul al contribuției de asigurări sociale datorate pentru venituri asimilate salariilor pentru activitatea desfășurată în străinătate	139 ¹	495
Baza de calcul al contribuției de asigurări sociale datorate de angajatori sau persoane asimilate acestora	299 ⁵	140
Excepții specifice contribuțiilor de asigurări sociale	299 ¹⁶	141
Venituri din salarii și venituri asimilate salariilor care nu se cuprind în baza lunară de calcul al contribuțiilor de asigurări sociale	299 ¹⁵	142
Baza de calcul al contribuției de asigurări sociale datorate pentru persoanele fizice care beneficiază de drepturi bănești lunare ce se suportă din bugetul asigurărilor pentru șomaj, potrivit legii	143	504
Baza de calcul al contribuției de asigurări sociale datorate pentru persoanele fizice care beneficiază de indemnizații de asigurări sociale de sănătate	144	504 - 505
Baza de calcul al contribuției de asigurări sociale datorate pentru persoanele fizice prevăzute la art. 136 lit. f)	145	505
Secțiunea 4 Stabilirea, plata și declararea contribuțiilor de asigurări sociale în cazul persoanelor fizice și juridice care au calitatea de angajatori sau sunt asimilate acestora, instituțiilor prevăzute la art. 136 lit. d) - f), precum și în cazul persoanelor fizice care realizează în România venituri din salarii sau asimilate salariilor de la angajatori din alte state		
Stabilirea și plata contribuțiilor de asigurări sociale	146	505 - 509
Depunerea Declarației privind obligațiile de plată a contribuțiilor sociale, impozitului pe venit și evidența nominală a persoanelor asigurate	147	509 - 513
Obligații declarative pentru persoanele fizice prevăzute la art. 139 ¹	147 ¹	513
Secțiunea 5 Contribuția de asigurări sociale datorată de persoanele fizice care realizează venituri din activități independente și din drepturi de proprietate intelectuală		
Baza de calcul al contribuției de asigurări sociale datorate de persoanele fizice care realizează veniturile prevăzute la art. 137 alin. (1) lit. b) și b ¹)	148	513 - 515
Excepții specifice privind veniturile prevăzute la art. 137 alin. (1) lit. b) și b ¹)	150	515
Secțiunea 6 Stabilirea și plata contribuției de asigurări sociale în cazul persoanelor care realizează veniturile din activități independente și din drepturi de proprietate intelectuală		
Stabilirea și plata contribuției de asigurări sociale în cazul persoanelor care realizează venituri din activități independente	151	515 - 524
CAPITOLUL III Contribuția de asigurări sociale de sănătate datorată Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate		
Secțiunea 1 Contribuabilii/Plătitorii de venit la sistemul de asigurări sociale de sănătate		
Contribuabilii/plătitorii de venit la sistemul de asigurări sociale de sănătate	153	525 - 527
Categoriile de persoane fizice exceptate de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate	154	527 - 530
Secțiunea 2 Veniturile pentru care se datorează contribuția și cota de contribuție		

	Categoriile de venituri supuse contribuției de asigurări sociale de sănătate	155	530
	Cota de contribuție de asigurări sociale de sănătate	156	531
Secțiunea 3	Baza de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate datorate în cazul persoanelor care realizează venituri din salarii sau asimilate salariilor, venituri din pensii, precum și în cazul persoanelor aflate sub protecția sau în custodia statului		
	Baza de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate în cazul persoanelor fizice care realizează venituri din salarii sau asimilate salariilor	157	531 - 536
	Baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate datorate pentru persoanele fizice prevăzute la art. 153 alin. (1) lit. f ¹) pe perioada suspendării din funcție a acestora, în condițiile legii	157 ¹	536
	Baza anuală de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate datorată pentru venituri asimilate salariilor pentru activitatea desfășurată în străinătate	157 ²	536
	Baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate datorate pentru persoanele fizice care realizează veniturile prevăzute la art. 155 alin. (1) lit. a ¹)	157 ³	537
	Baza lunară de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate datorate pentru persoanele fizice prevăzute la art. 153 alin. (1) lit. f ⁴) și f ⁵)	157 ⁴	537
	Art. 158 - 167 abrogate		
Secțiunea 4	Stabilirea, plata și declararea contribuției de asigurări sociale de sănătate în cazul veniturilor din salarii și asimilate salariilor, precum și al veniturilor din pensii		
	Stabilirea și plata contribuției de asigurări sociale de sănătate	168	537 - 540
	Depunerea declarațiilor	169	540 - 541
	Obligații declarative pentru persoanele fizice prevăzute la art. 157 ²	169 ¹	541
	Obligații declarative pentru persoanele fizice care obțin din străinătate venituri din pensii prevăzute la art. 155 litera a ¹)	169 ²	541
Secțiunea 5	Contribuția de asigurări sociale de sănătate în cazul persoanelor fizice care nu se încadrează în categoriile de persoane exceptate de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate potrivit art. 154		
	Baza de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate datorate de persoanele fizice care realizează veniturile prevăzute la art. 155 alin. (1) lit. b)-h)	170	542 - 543
Secțiunea 6	Stabilirea și plata contribuției de asigurări sociale de sănătate în cazul persoanelor fizice prevăzute la art. 155 alin. (2)		
	Stabilirea, declararea și plata contribuției de asigurări sociale de sănătate în cazul persoanelor care realizează venituri din cele prevăzute la art. 155 alin. (1) lit. b)	174	547 - 549
	Stabilirea, declararea și plata contribuției de asigurări sociale de sănătate în cazul persoanelor care realizează venituri din cele prevăzute la art. 155 alin. (1) lit. b) - h) lit. c) - h)	174 ¹	549 - 556
	Art. 176 - 179 abrogate		

Contribuția de asigurări sociale de sănătate datorată de către persoanele fizice care estimează venituri anuale cumulate sub plafonul prevăzut la art. 170 alin. (2) (3) sau care nu realizează venituri, precum și de alte persoanele fizice care optează pentru plata contribuției

Secțiunea 10

Contribuția de asigurări sociale de sănătate datorată de către persoanele fizice care optează pentru plata contribuției	180	557 - 558
Plata contribuției	182	558
Prevederi privind încetarea plății contribuției de asigurări sociale de sănătate	183	558 - 559

Art. 184 - 215 **abrogate**

Prevederi comune în cazul persoanelor fizice care realizează venituri din salarii sau asimilate salariilor și/sau din activități independente, atât în România, cât și pe teritoriul unui stat membru al Uniunii Europene, al unui stat membru al Spațiului Economic European sau al Confederației Elvețiene pentru care sunt incidente prevederile legislației europene aplicabile în domeniul securității sociale

CAPITOLUL VIII**Secțiunea 1**

Contribuțiile sociale obligatorii datorate de persoanele fizice care realizează venituri din salarii sau asimilate salariilor și/sau din activități independente, atât în România, cât și pe teritoriul unui stat membru al Uniunii Europene, al unui stat membru al Spațiului Economic European sau al Confederației Elvețiene

Contribuțiile sociale obligatorii datorate în România	216	560
---	-----	-----

Secțiunea 2

Înregistrarea în evidența fiscală, baza de calcul, declararea, stabilirea și plata contribuțiilor sociale obligatorii

Înregistrarea în evidența fiscală	217	561
Baza de calcul	218	561
Stabilirea și plata contribuțiilor sociale obligatorii	219	561
Depunerea declarațiilor	220	562

CAPITOLUL IX Contribuția asiguratorie pentru muncă

Contribuabilii care datorează contribuția asiguratorie pentru muncă	220 ¹	564
Categoriile de venituri pentru care se datorează contribuția asiguratorie pentru muncă	220 ²	564
Cota contribuției asiguratorii pentru muncă	220 ³	565
Baza de calcul al contribuției asiguratorii pentru muncă	220 ⁴	565 - 568
Excepții specifice contribuției asiguratorii pentru muncă	220 ⁵	568
Stabilirea și plata contribuției asiguratorie pentru muncă	220 ⁶	568 - 570
Depunerea Declarației privind obligațiile de plată a contribuțiilor sociale, impozitului pe venit și evidența nominală a persoanelor asigurate	220 ⁷	570

TITLUL VI

IMPOZITUL PE VENITURILE OBTINUTE DIN ROMÂNIA DE NEREZIDENȚI și
IMPOZITUL PE REPREZENTANȚELE FIRMELOR STRĂINE ÎNFIINȚATE ÎN ROMÂNIA

	nr. art. vechi	nr. art. nou	pagina
CAPITOLUL I	Impozitul pe veniturile obținute din România de nerezidenți		
Contribuabili	43	221	572
Sfera de cuprindere a impozitului	44	222	572
Venituri impozabile obținute din România	45	223	572 - 578
Reținerea impozitului din veniturile impozabile obținute din România de nerezidenți	46	224	579 - 582
Tratamentul fiscal al veniturilor din dobânzi obținute din România de persoane juridice rezidente într-un stat membru al UE sau al Spațiului Economic European	46 ¹	225	583 - 584
Tratamentul fiscal al categoriilor de venituri din activități independente impozabile în România obținute de persoane fizice rezidente într-un stat membru al Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European	46 ²	226	584 - 585
Reținerea impozitului din veniturile obținute din România de persoane rezidente într-un stat membru al Uniunii Europene sau într-un stat cu care România are încheiată o convenție de evitare a dublei impunerii din activități desfășurate de artiști și sportivi	-	227	585 - 586
Venituri neimpozabile în România	45	228	586 - 587
Scutiri de la impozitul prevăzut în prezentul capitol	47	229	587 - 590
Coroborarea prevederilor Codului fiscal cu cele ale convențiilor de evitare a dublei impunerii și a legislației Uniunii Europene	48	230	591 - 597
Declarații anuale privind reținerea la sursă	49	231	598
Certificatele de atestare a impozitului plătit de nerezidenți	49	232	598 - 599
CAPITOLUL II	Asocieri / Entități care desfășoară activitate / obține venituri în/din România		
Asociere / Entitate transparentă fiscal constituită conform legislației din România și care desfășoară activitate în România	-	233	601 - 602
Asociere / Entitate nerezidentă constituită conform legislației unui stat străin și care desfășoară activitate / obține venituri în/din România	-	234	602
CAPITOLUL III	Impozitul pe reprezentanțe		
Contribuabili	422	235	603
Stabilirea impozitului	423	236	603
Plata impozitului și depunerea declarației fiscale	424	237	603 - 604

CAPITOLUL V Redevențe și dobânzi la întreprinderi asociate

Sfera de aplicare și procedura	124 ¹⁸	255	606 - 609
Definiția dobânzii	124 ¹⁹	256	609
Definiția redevenței	-	257	609
Definiția întreprinderii, întreprinderii asociate și a sediului permanent	124 ²⁰	258	609 - 610
Exceptarea plăților de dobânzi sau de redevențe	124 ²¹	259	- 611 - 612
Fraudă și abuz	124 ²²	260	612
Clauza de delimitare	124 ²⁴	261	612
Măsuri luate de România	124 ²⁵	262	612
Lista societăților acoperite de prevederile art. 124 ²⁰ 258 lit. a) pct. (iii)	124 ²⁶	263	613 - 614
Data aplicării	124 ²⁷	264	614

ANEXE

denumire act legislativ (monitorul oficial)
nr. art. nou
pagina
TITLUL I – DISPOZIȚII GENERALE

OPANAF nr. 2994/2016 privind procedura de înregistrare a contractelor/documentelor încheiate între persoane juridice române, persoane fizice rezidente, precum și persoane juridice străine care desfășoară activitate în România printr-un sediu permanent/sediu permanent desemnat și persoane juridice străine sau persoane fizice nerezidente (M. Oficial nr. 854 din 27/10/2016)	8 (7)	40 - 43
OPANAF nr. 3201/2018 privind Procedura de regularizare a obligațiilor fiscale în cazul reconsiderării unei tranzacții/reîncadrării formei unei activități de către organul fiscal central ■ M. Oficial nr. 61 din 23 ianuarie 2019	11 (1)	65 - 71
OPANAF nr. 3737/2015 privind aprobarea modelului și conținutului formularului "Decizie de ajustare/estimare a veniturii sau cheltuielii uneia dintre persoanele afiliate" în vigoare de la 01 ianuarie 2016 ■ M. Oficial nr. 973 din 29.12.2015	11(4)	60 - 64
O.M.F. nr. 5433/2023 privind stabilirea persoanelor juridice care desfășoară activități în sectoarele petrol și gaze naturale potrivit art. 18 ³ alin. (1) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal (M. Oficial nr. 1185 din 28 decembrie 2023	18 ³	105
O.M.F. nr. 10/2024 pentru stabilirea activelor care se cuprind în indicatorii I și A prevăzuți la art. 18 ¹ alin. (3) și art. 18 ³ alin. (2) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal (Monitorul Oficial nr. 6 din 04 ianuarie 2024)	18 ³	108 - 109

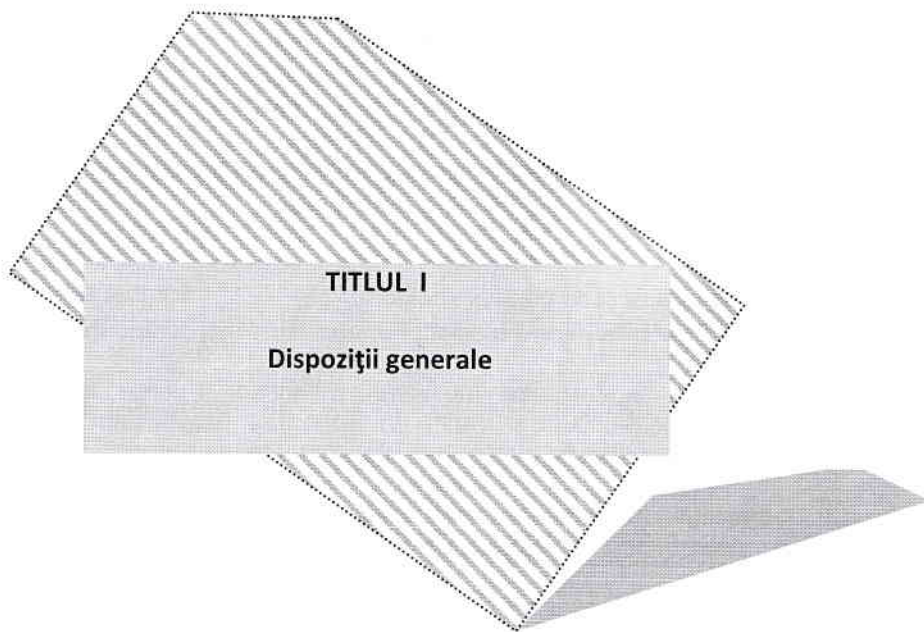
O.M.F.P. nr. 1056/2016 pentru aprobarea Normelor privind deducerile pentru cheltuielile de cercetare-dezvoltare la calculul rezultatului fiscal (M. OF nr. 526 din 13/07/2016) + OMFP 3265/2022	20 (5)	115 - 117
O.M.F. nr. 4636/2022 privind activele utilizate în activitatea de producție și procesare și activele reprezentând rețehnologizare pentru care se aplică scutirea de impozit a profitului reinvestit / M. Oficial nr. 1275/30.XII.2022	22	127

TITLUL IV – IMPOZITUL PE VENIT

OPANAF nr. 2902/2016 pentru aprobarea Procedurii privind declararea veniturilor din cedarea folosinței bunurilor și stabilirea impozitului datorat de către contribuabilii care califică aceste venituri în categoria veniturilor din activități independente (abrogă OpANAF nr. 2333 / 2007)	67	310 - 311
OMFP nr. 3254/2017 privind Registrul de evidență fiscală pentru persoanele fizice , contribuabili potrivit titlului IV din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal ■ MOF nr. 10 - 05/01/2018	68	322 - 323
Legea educației fizice și sportului nr. 69/2000	68 ¹	325
Art. LXXIII. – OUG nr. 115/15.12.2023	Scutire 200 lei	78
OUG nr. 168/2022 (M. Oficial nr. 1186/09.12.2022)	Scutire 200 lei	78
OPANAF nr. 114/2019 pentru aprobarea Procedurii de înregistrare a contractelor de locațiune , precum și a modelului și conținutului formularului "Cerere de înregistrare a contractelor de locațiune" + OPANAF nr. 2031/2022	83	379 - 382

TITLUL V – CONTRIBUȚII SOCIALE OBLIGATORII

<ul style="list-style-type: none"> ● OMFP nr. 837/2015 privind aprobarea Deciziei Comisiei fiscale centrale nr. 2/2015 ● OpANAF nr. 2963/2015 pentru aprobarea procedurii de aplicare a Deciziei Comisiei fiscale centrale nr. 2/2015, aprobată prin OMFP nr. 837/2015, precum și a modelului și conținutului formularului 602 "Declarație pe propria răspundere pentru exceptarea de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate a persoanelor fizice care realizează venituri din cedarea folosinței bunurilor" (Monitorul Oficial nr. 879 din 24.11.2015) 	544 - 546
--	-----------



TITLUL I

Dispoziții generale

instanța națională este responsabilă de definirea cadrului normativ și faptic al litigiului cu care este sesizată Curtea de Justiție a U.E.

În special, sarcina de a determina întrebările preliminare pe care le va adresa Curții revine **instanței naționale**, nu părților din cauza principală.

Această concluzie nu rezultă doar din cuprinsul articolului 267 TFUE, care stabilește funcțiile Curții, ci și din obligația Curții de a asigura tuturor părților interesate posibilitatea de a prezenta observații, conform articolului 23 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene.

C-665/16, Opinia AG

CAPITOLUL I

SCOPUL ȘI SFERA DE CUPRINDERE
A CODULUI FISCAL

Art. 1. – (1) Prezentul cod stabilește:

- **cadrul legal** privind impozitele, taxele și contribuțiile sociale obligatorii prevăzute la art. 2 alin. (2), care sunt venituri ale bugetului de stat, bugetelor locale, bugetului asigurărilor sociale de stat, bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, bugetului asigurărilor pentru șomaj și fondului de garantare pentru plata creanțelor salariale;
- **contribuabilii** care au obligația să plătească aceste impozite, taxe și contribuții sociale ;
- **modul de calcul** și de plată al acestora;
- **procedura de modificare** a acestor impozite, taxe și contribuții sociale.

De asemenea, autorizează Ministerul Finanțelor Publice să elaboreze norme metodologice, instrucțiuni și ordine în aplicarea prezentului cod și a legilor de ratificare a convențiilor de evitare a dublei impuneri în aplicare.

(2) Cadrul legal de administrare a impozitelor, taxelor și contribuțiilor sociale obligatorii reglementate de prezentul cod este stabilit prin Codul de procedură fiscală.

(3) Dacă orice prevedere a prezentului cod contravine unei prevederi a unui **tratat** la care România este parte, **se aplică prevederea aceluși tratat**.

(4) Orice măsură de natură fiscală care constituie **ajutor de stat** se acordă potrivit dispozițiilor legale în vigoare privind ajutorul de stat.

... în ceea ce privește eventuala contradicție între prevederi ale dreptului intern și dispoziții cuprinse în tratate și acte la care statul român este parte și care au prioritate în raport cu reglementările interne, în ceea ce privește drepturile fundamentale ale omului, analiza conformității unei dispoziții de drept național cu textul Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene, prin prisma art. 148 din Constituție, ține de competența instanței de judecată, iar nu a Curții Constituționale, potrivit jurisprudenței sale. – vezi Decizia C.C. nr. 342 / 2012

prevederile art. 148 alin. (2) din Constituție consacră principiul priorității de aplicare a prevederilor tratatelor constitutive ale Uniunii Europene, precum și a celorlalte reglementări comunitare cu caracter obligatoriu față de dispozițiile contrare din legile interne, cu respectarea prevederilor actului de aderare - Decizia C.C. nr. 293 / 2014

Impozitele, taxele și contribuțiile sociale obligatorii reglementate de Codul fiscal

Art. 2. - (1) Impozitele și taxele reglementate prin prezentul cod sunt următoarele:

- | | |
|---|--|
| a | impozitul pe profit; |
| b | impozitul pe veniturile microîntreprinderilor; |
| c | impozitul pe venit; |
| d | impozitul pe veniturile obținute din România de nerezidenți; |
| e | impozitul pe reprezentanțe; |
| f | taxa pe valoarea adăugată; |
| g | accizele; |
| h | impozitele și taxele locale; |
| i | impozitul pe construcții. |

• în vigoare de la 1 ianuarie 2024 (Legea 296/2023)

- | | |
|---|--|
| j | impozitul special pe bunurile imobile și mobile de valoare mare. |
|---|--|

Art. 2. - (2) Contribuțiile sociale obligatorii reglementate prin prezentul cod sunt următoarele:

- | | |
|---|---|
| a | contribuțiile de asigurări sociale, datorate bugetului asigurărilor sociale de stat; |
| b | contribuțiile de asigurări sociale de sănătate datorate bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate ; |
| c | contribuția asiguratorie pentru muncă, datorată bugetului general consolidat. |

CAPITOLUL II APLICAREA ȘI MODIFICAREA CODULUI FISCAL

Principiile fiscalității

Art. 3. - Impozitele și taxele reglementate de prezentul cod se bazează pe următoarele principii:

a) neutralitatea măsurilor fiscale în raport cu diferitele categorii de investitori și capitaluri, cu forma de proprietate, asigurând prin nivelul impunerii condiții egale investitorilor, capitalului român și străin;

b) certitudinea impunerii, prin elaborarea de norme juridice clare, care să nu conducă la interpretări arbitrare, iar termenele, modalitatea și sumele de plată să fie precis stabilite pentru fiecare plătitor, respectiv aceștia să poată urmări și înțelege sarcina fiscală ce le revine, precum și să poată determina influența deciziilor lor de management financiar asupra sarcinii lor fiscale;

c) justețea impunerii sau **echitatea fiscală**, asigură ca sarcina fiscală a fiecărui contribuabil să fie stabilită pe baza puterii contributive, respectiv în funcție de mărimea veniturilor sau a proprietăților acestuia;

d) eficiența impunerii asigură niveluri similare ale veniturilor bugetare de la un exercițiu bugetar la altul prin menținerea randamentului impozitelor, taxelor și contribuțiilor în toate fazele ciclului economic, atât în perioadele de avânt economic cât și în cele de criză;

e) predictibilitatea impunerii asigură stabilitatea impozitelor, taxelor și contribuțiilor obligatorii, pentru o perioadă de timp de **cel puțin un an**, în care nu pot interveni modificări în sensul majorării sau introducerii de noi impozite, taxe și contribuții obligatorii.

Modificarea și completarea Codului fiscal

Art. 4. - (1) Prezentul cod se modifică și se completează prin lege, care **intră în vigoare** în termen de **minimum 6 luni** de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) În cazul în care prin lege se introduc impozite, taxe sau contribuții obligatorii **noi**, se majorează cele existente, se elimină sau se reduc facilități existente, acestea vor intra în vigoare cu data de **1 ianuarie a fiecărui an** și vor rămâne nemodificate cel puțin pe parcursul aceluși an.

(3) În situația în care modificările și/sau completările se adoptă prin ordonanțe, se pot prevedea termene mai scurte de intrare în vigoare, dar **nu mai puțin de 15 zile de la data publicării**, cu excepția situațiilor prevăzute la alin. (2).

(4) modificări conform OUG 74/20.IX.2023

Fac excepție de la prevederile alin. (1) și (2) modificările care decurg din **angajamentele internaționale ale României**, precum și modificările și/sau completările prin care se introduc impozite, taxe sau contribuții obligatorii noi, se majorează cele existente, se elimină sau se reduc facilități existente, exclusiv în situații extraordinare de procedură de deficit bugetar excesiv constatate potrivit tratatelor Uniunii Europene și regulamentelor subsidiare agreeate la nivel european.

Norme metodologice, instrucțiuni și ordine

Art. 5. - (1) Ministerul Finanțelor Publice are atribuția elaborării normelor necesare pentru aplicarea unitară a prezentului cod.

(2) În înțelesul prezentului cod, prin **norme** se înțelege norme metodologice, instrucțiuni și ordine.

(3) Normele metodologice sunt aprobate de Guvern, prin hotărâre, și sunt publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(4) Ordinele și instrucțiunile pentru aplicarea unitară a prezentului cod se emit de ministrul finanțelor publice și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ordinele și instrucțiunile referitoare la proceduri de administrare a impozitelor și taxelor reglementate de prezentul cod, datorate bugetului general consolidat, cu excepția bugetelor locale, se emit de președintele Agenției Naționale de Administrare Fiscală, denumită în continuare A.N.A.F., și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ordinele și instrucțiunile referitoare la proceduri de administrare a impozitelor și taxelor locale, reglementate de prezentul cod, se aprobă prin ordin comun al ministrului finanțelor publice și ministrului dezvoltării regionale și administrației publice.

(5) Sub sancțiunea nulității absolute, instituțiile publice din subordinea Guvernului, altele decât Ministerul Finanțelor Publice, nu pot elabora și emite norme care să aibă legătură cu prevederile prezentului cod, cu excepția celor prevăzute în prezentul cod.

(6) Anual, Ministerul Finanțelor Publice colectează și sistematizează toate normele în vigoare având legătură cu prevederile prezentului cod și publică această colecție oficială.

Aplicarea unitară a legislației

Art. 6. - Aplicarea unitară a prezentului cod și a legislației subsecvente acestuia se asigură prin Comisia fiscală centrală constituită potrivit Codului de procedură fiscală.

OMFP nr. 688/2013
privind componența și funcționarea Comisiei fiscale centrale

Monitorul Oficial nr. 323 din 04/06/2013

Art. 7. - (1) Deciziile de aplicare unitară a legislației fiscale, emise de Comisie, **nu au impact asupra actelor administrative fiscale rămase definitive și irevocabile** în sistemul căilor de atac și nu au valoare de date suplimentare în sensul art. 105¹ alin. (3) din OG nr. 92/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Soluțiile adoptate prin decizii ale Comisiei și aprobate prin OMFP sunt aplicabile de la data intrării în vigoare a actului normativ avut în vedere la soluționarea fiecărei spețe.

LBRIS

We know
books

Nicolae Măndoiu

**CODUL FISCAL COMPARAT
2023 – 2024**

(cod + norme)

volumul II

editura « CONFISC »
București, 2024

Modificări, în vigoare în perioada 2023 - 2024, incluse și prezentate grafic în lucrarea de față:

act normativ	Monitorul Oficial		Observații (art. modificate, data intrării în vigoare, etc)
	nr.	data	
OUG nr. 115/2023	1139	15.12.2023	1 ian. 2024, cu excepții
Legea nr. 296/2023	977	27-oct-2023	1 ian. 2024, cu excepții
Legea nr. 282/2023	950	20-oct-2023	art. 101 (1 ian. 2024)
OUG nr. 74/2023	850	20-sept-2023	art. 4
Legea nr. 216/2023	633	11-jul-2023	art. 291
Legea nr. 88/2023	310	12-april-2023	art. 291, art. 294
Legea nr. 69/2023	265	30-mar-2023	
Legea nr. 39/2023	40	13-ian-2023	art. 291 alin. (3) – panouri voltaice
Legea nr. 34/2023	36	12-ian-2023	art. 68, 76, 78 și 142 – "abonament la sala" – ch. deduc.
Legea nr. 309/2022	1109	17-nov-2022	1 ian. 2024 (art. 99, 100)

Modificări la Normele Metodologice

H.G. nr. 1336/2023 pentru modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, aprobate prin H.G. nr. 1/2016 (Monitorul Oficial nr. 1196 din 29 decembrie 2023)

H.G. nr. 937/2023 pentru modificarea anexei nr. 1 la H.G. nr. 33/2018 privind stabilirea contravențiilor care intră sub incidența Legii prevenirii nr. 270/2017, precum și a modelului planului de remediere și pentru modificarea și completarea unor acte normative (Monitorul Oficial nr. 904 din 06 octombrie 2023)

H.G. nr. 653/2023 pentru modificarea și completarea titlului VII "Taxa pe valoarea adăugată" din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, aprobate prin H.G. nr. 1/2016 (Monitorul Oficial nr. 722 din 04 august 2023)

H.G. nr. 181/2023 pentru modificarea și completarea titlului VIII "Accize și alte taxe speciale" din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, aprobate prin H.G. nr. 1/2016 (Monitorul Oficial nr. 187 din 06 martie 2023)

Regulă generală :

- textul tăiat cu o linie la mijloc reprezintă **textul vechi**.
- textul în raster gri reprezintă **textul nou**.

CODUL FISCAL COMPARAT
2023 / 2024
TITLUL VII
TAXA PE VALOAREA ADĂUGATĂ

CAPITOLUL I	Definiții	nr. art. vechi ^{*)}	nr. art. nou	pagina
	Definiția taxei pe valoarea adăugată	125	265	3
	Semnificația unor termeni și expresii	125 ⁺	266	3 - 17
	Aplicare teritorială	125 ⁺	267	17 - 18
CAPITOLUL II	Operațiuni impozabile			
	Operațiuni impozabile	126	268	21 - 30
CAPITOLUL III	Persoane impozabile			
	Persoane impozabile și activitatea economică	127	269	31 - 54
CAPITOLUL IV	Operațiuni cuprinse în sfera de aplicare a taxei			
	Livrarea de bunuri	128	270	55 - 75
	Stocuri la dispoziția clientului		270 ¹	76 - 77
	Prestarea de servicii	129	271	83 - 90
	Schimbul de bunuri sau servicii	130	272	91
	Achizițiile intracomunitare de bunuri	130 ⁺	273	92 - 93
	Importul de bunuri	131	274	94
	Dispoziții comune livrărilor de bunuri și prestațiilor de servicii		274 ¹	94 - 95
CAPITOLUL V	Locul operațiunilor cuprinse în sfera de aplicare a taxei			
	Locul livrării de bunuri	132	275	98 - 102
	Locul achiziției intracomunitare de bunuri	132 ⁺	276	103 - 104
	Locul importului de bunuri	132 ⁺	277	105
	Locul prestării de servicii	133	278	107 - 131
	Pragul pentru persoanele impozabile care efectuează operațiunile prevăzute la art. 275 alin. (2) și art. 278 alin. (5) lit. h)		278 ¹	131 - 132
	Locul operațiunilor legate de podul de frontieră peste fluviul Dunărea între Calafat și Vidin	133 ⁺	279	132

*) "nr. articol vechi" se referă la codul vechi, respectiv Legea nr. 571/2003, valabil până la 31.12.2015.

CAPITOLUL VI		Faptul generator și exigibilitatea TVA		
Faptul generator și exigibilitatea - definiții	134	280	136 - 139	
Faptul generator pentru livrări de bunuri și prestări de servicii	134 ⁺	281	139 - 143	
Exigibilitatea pentru livrări de bunuri și prestări de servicii		282	144 - 156	
Exigibilitatea pentru livrări intracomunitare de bunuri, scutite de taxă	134 ⁺	283	156	
Faptul generator și exigibilitatea pentru achiziții intracomunitare de bunuri	135	284	157 - 158	
Faptul generator și exigibilitatea pentru importul de bunuri	136	285	159	
CAPITOLUL VII		Baza de impozitare		
Baza de impozitare pentru livrări de bunuri și prestări de servicii efectuate în interiorul țării	137	286	162 - 178	
Ajustarea bazei de impozitare	138	287	179 - 185	
Baza de impozitare pentru achizițiile intracomunitare	138 ⁺	288	186	
Baza de impozitare pentru import	139	289	186 - 187	
Cursul de schimb valutar	139 ⁺	290	188 - 190	
CAPITOLUL VIII		Cotele de taxă		
Cotele	140	291	192 - 234	
CAPITOLUL IX		Operațiuni scutite de taxă		
Scutiri pentru anumite activități de interes general și scutiri pentru alte activități	141	292	237 - 270	
Scutiri în domeniul comerțului electronic		292 ¹	270	
Scutiri pentru importuri de bunuri și pentru achiziții intracomunitare	142	293	272 - 277	
Scutiri pentru exporturi sau alte operațiuni similare ,pentru livrări intracomunitare și pentru transportul internațional și intracomunitar	143	294	278 - 290	
Plata TVA aferentă mijloacelor de transport înstrăinate de către misiunile diplomatice și oficiile consulare, personalul acestora, precum și de cetățenii străini cu statut diplomatic sau consular		294 ¹	291	
Scutiri speciale legate de traficul internațional de bunuri	144	295	292 - 293	
Scutiri pentru intermediari	144 ⁺	296	293	

CAPITOLUL X		Regimul deducerilor		
Sfera de aplicare a dreptului de deducere	145	297	295 - 304	
Limitări speciale ale dreptului de deducere	145 ²	298	305 - 309	
Condiții de exercitare a dreptului de deducere	146	299	310 - 313	
Deducerea taxei pentru persoana impozabilă cu regim mixt și persoana parțial impozabilă	147	300	314 - 321	
Dreptul de deducere exercitat prin decontul de taxă	147 ¹	301	322	
Rambursarea taxei către persoane impozabile neînregistrate în scopuri de TVA în România și rambursarea TVA de către alte state membre către persoane impozabile stabilite în România	147 ²	302	324 - 340	
Rambursările de taxă către persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA, conform art. 316	147 ³	303	341 - 342	
Ajustarea taxei deductibile în cazul achizițiilor de servicii și bunuri, altele decât bunurile de capital	148	304	343 - 347	
Ajustarea taxei deductibile în cazul bunurilor de capital	149	305	349 - 368	
Dispoziții tranzitorii privind ajustarea		306	369 - 370	
CAPITOLUL XI		Persoanele obligate la plata taxei		
Persoana obligată la plata taxei pentru operațiunile taxabile din România	150	307	371 - 373	
Persoana obligată la plata taxei pentru achiziții intracomunitare	150 ¹	308	374	
Persoana obligată la plata taxei pentru importul de bunuri	151 ¹	309	375	
CAPITOLUL XII		Regimuri speciale		
Regimul special de scutire pentru întreprinderile mici	152	310	377 - 385	
Regimul special pentru agențiile de turism	152 ¹	311	387 - 391	
Regimuri speciale pentru bunurile second - hand, opere de artă, obiecte de colecție și antichități	152 ²	312	392 - 398	
Regimul special pentru aurul de investiții	152 ³	313	398 - 400	
Regimul special pentru serviciile prestate de persoane impozabile nestabilite în Uniunea Europeană	152 ⁴	314	401 - 404	
Regimul special pentru vânzările intracomunitare de bunuri la distanță, pentru livrările de bunuri interne efectuate de interfețele electronice care facilitează aceste livrări și pentru serviciile prestate de persoane impozabile stabilite în Uniunea Europeană, dar nu în statul membru de consum	152 ⁵	315	405 - 409	
Regimul special pentru agricultori		315 ¹	410 - 417	
Regimul special pentru vânzarea la distanță de bunuri importate din teritorii terțe sau țări terțe		315 ²	418 - 422	

	cuprins	articol	pagina
Mecanism special pentru declararea și plata TVA la import		315 ³	422 - 423
Cursuri de schimb valutar pentru regimul special prevăzut la art. 315 ² și pentru mecanismul special prevăzut la art. 315 ³		315 ⁴	423

CAPITOLUL XIII Obligații

Înregistrarea persoanelor impozabile în scopuri de TVA	153	316	424 - 448
Înregistrarea în scopuri de TVA a altor persoane care efectuează achiziții intracomunitare sau pentru servicii	153 ⁺	317	451 - 454
Prevederi generale referitoare la înregistrare	154	318	455
Facturarea	155	319	458 - 479
Alte documente	155 ⁺	320	480 - 481
Evidența operațiunilor	156	321	482 - 486
Evidențe speciale		321 ¹	487
Perioada fiscală	156 ¹	322	489 - 491
Decontul de taxă	156 ²	323	492
Decontul special de taxa și alte declarații	156 ²	324	493 - 501
Declarația recapitulativă	156 ⁴	325	502 - 504
Plata taxei la buget	157	326	505 - 507
Responsabilitatea plătitorilor și a organelor fiscale	158	327	507
Baza de date privind operațiunile intracomunitare	158 ⁺	328	507
Registrul operatorilor intracomunitari	158 ²	328	

CAPITOLUL XIV Dispoziții comune

Corectarea facturilor	159	330	508 - 510
Măsuri de simplificare	160	331	511 - 523

CAPITOLUL XV Dispoziții tranzitorii

Dispoziții tranzitorii în contextul aderării României la Uniunea Europeană	161	332	529 - 533
Operațiuni efectuate înainte și de la data aderării	161 ⁺	333	534 - 535
Directive transpuse	161 ²	334	535

ANEXE

	nr. art. nou	pagina
Ordinul ANAF nr. 3006/2016 privind aprobarea Procedurii de implementare și de administrare a grupului fiscal unic precum și pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare	269 (8)	A1 - A14
O.M.F.P. nr. 2374 / 2010 privind stabilirea termenului de declarare și de plată pentru sumele rezultate din ajustarea taxei pe valoarea adăugată, în situația în care beneficiarul transferului de active nu este persoană înregistrată în scopuri de TVA (M. Oficial nr. 679 din 07.10. 2010)	270	65
OPANAF nr. 793/2016 pentru aprobarea modelului și conținutului formularului (307) "Declarație privind sumele rezultate din ajustarea/corecția ajustărilor/regularizarea taxei pe valoarea adăugată"	270 (7)	66
O.M.F.P. nr. 4120/2015 privind aprobarea Instrucțiunilor pentru aplicarea măsurilor de simplificare cu privire la transferuri și achiziții intracomunitare asimilate prevăzute la art. 270 alin. (10) și art. 273 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal (Monitorul Oficial nr. 981 din 30 decembrie 2015)	270 (10)	A15 - A20
O.M.F.P. nr. 102/2016 pentru aprobarea Instrucțiunilor de aplicare a măsurilor de simplificare în domeniul TVA privind operațiunile pluripartite din UE, legate de lucrări asupra bunurilor mobile corporale, și a Instrucțiunilor de aplicare a măsurilor de simplificare în domeniul TVA privind returnările de bunuri în spațiul Uniunii Europene și tratamentul fiscal al reparațiilor efectuate în perioada de garanție și postgaranție (M.Oficial nr. 96/ 09 februarie 2016)	270 (10)	A21 - A51
OPANAF nr. 1.254/2021 pentru aprobarea modelului, conținutului și instrucțiunilor de completare ale formularului (085) "Opțiune privind aplicarea/incetarea aplicării prevederilor art. 275 alin. (2) și art. 278 alin. (5) lit. h) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal". M. Oficial nr. 788 din 17 VIII 2021	278 (5)	A52 - A54
O.M.F. nr. 4634/2022 privind aplicarea cotei reduse de TVA de 9% pentru livrarea de îngrășăminte și pesticide de tipul celor utilizate în mod normal în producția agricolă, semințe și alte produse agricole destinate însămânțării sau plantării, precum și pentru prestările de servicii de tipul celor utilizate în mod normal în producția agricolă / ● abrogă O.M.F.P. nr. 1155/2016	291 (2) h)	206 - 207
OPANAF nr. 2080/2023 pentru aprobarea Procedurii privind organizarea Registrului achizițiilor de locuințe cu cota redusă de TVA (Monitorul Oficial nr. 1190 din 29 decembrie 2023)	291	224 - 229
OMFP nr. 3659/2018 pentru aprobarea Instrucțiunilor de aplicare unitară a prevederilor art. 291 alin. (2) lit. e) și alin. (3) lit. e) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal	291	208 - 212
OMFP nr. 961/2015 privind aprobarea Deciziei Comisiei fiscale centrale nr. 3/2015 (M.Of. nr. 649 - 27/08/2015)	283	280
O.M.F.P. nr. 2376/2017 pentru aprobarea Procedurii privind aplicarea scutirii de TVA, prevăzută la art. 294 alin. (1) lit. p) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal (M. Oficial nr. 745 din 15 septembrie 2017)	294 (l) p)	283 - 285
O.M.F.P. nr. 101/2016 pentru aprobarea Normelor privind restituirea TVA cumpărătorilor, persoane fizice, care nu sunt stabiliți în Uniunea Europeană (Monitorul Oficial nr. 87 din 05 februarie 2016)	294 (l)	A55 - A60

	articol	pagina
O.M.F.P. nr. 103 / 2016 privind aprobarea Instrucțiunilor de aplicare a scutirii de TVA pentru operațiunile prevăzute la art. 294 alin. (1) lit. a) - i), art. 294 alin. (2) și art. 296 din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal (Monitorul Oficial nr. 106 din 11 februarie 2016) + OMFP nr. 2148/2020	294(1)	A81 - A82
O.M.F.P. nr. 4146/2015 pentru aprobarea Normelor privind aplicarea scutirii de taxă pe valoarea adăugată prevăzute la art. 294 alin. (1) lit. j), k), l), m) și n) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal și la art. X și XI din Acordul dintre România și S.U.A. privind statutul forțelor S.U.A. în România, semnat la Washington la 30 octombrie 2001, ratificat prin Legea nr. 260/2002 (Monitorul Oficial nr. 33 din 18 ianuarie 2016)	294(1)	A83 - A103
O.M.F. nr. 2438/2023 pentru aprobarea Procedurii de restituire a TVA aferente achizițiilor de bunuri sau servicii efectuate de entitățile nonprofit, pentru care se aplică scutirea de taxă conform art. 294 alin. (5) lit. a) și b) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal • Monitorul Oficial nr. 788 din 01 septembrie 2023	294(5)	A104 - A106
O.M.F.P. nr. 104/2016 pentru aprobarea Normelor privind stabilirea procedurii și a condițiilor de autorizare a antrepozitului de TVA prevăzut la art. 295 alin. (1) lit. a) pct. 8 liniuța a doua din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, precum și pentru instituirea Comisiei pentru autorizarea antrepozitelor de TVA și a regulamentului de organizare și funcționare a acestora (M.Oficial, nr. 92 din 08 feb. 2016)	295 (1) a	A107 - A119
O.M.F.P. nr. 4147/2015 privind aprobarea Normelor de aplicare a scutiilor de TVA pentru traficul internațional de bunuri, prevăzute la art. 295 alin. (1) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal (M. Oficial nr. 26 din 14.01. 2016)	295 (1)	A120 - A139
OPANAF nr. 2809/2016 pentru aprobarea Procedurii de soluționare a cererilor de rambursare a TVA formulate de către persoanele impozabile nestabilite în România, stabilite în alt stat membru al U.E. (abrogă OpANAF nr. 4 / 2010)	300 (1)a	A140 - A154
O.P.A.N.A.F. nr. 3159/2017 pentru aprobarea Procedurii de soluționare a cererilor de rambursare a TVA formulate de către persoane impozabile neînregistrate și care nu sunt obligate să se înregistreze în scopuri de TVA în România, nestabilite pe teritoriul U.E., precum și pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare. (abrogă OpANAF nr. 5 / 2010)	302(1) b)	A155 - A165
OpANAF nr. 2810/2016 pentru aprobarea Procedurii de primire a cererilor de rambursare a TVA aferentă importurilor și achizițiilor de bunuri/servicii, efectuate în alt stat membru al Uniunii Europene de către persoanele impozabile stabilite în România – FORM 318 (abrogă OpANAF nr. 3/2010)	302 (2)	A166 - A173

Ordinul ANAF nr. 2157/2010 privind depunerea prin mijloace electronice a formularului (318) "Cerere de rambursare a TVA pentru persoanele impozabile stabilite în România, depusă potrivit art. 147 ² alin. (2) din Codul fiscal" și a formularului (319) "Declarație de ajustare a pro-ratei, potrivit dispozițiilor art. 147 ² alin. (2) din Codul fiscal și ale pct. 49 ¹ alin. (8) din N.M." (M. Oficial nr. 478 din 13 iulie 2010)	302 (2)	
O.M.F.P. nr. 273 / 2007 pentru aprobarea modelului și conținutului formularului "certificat de atestare a calității de persoană impozabilă înregistrată în scopuri de TVA" (Monitorul Oficial nr. 137 din 26 februarie 2007)	302 (4) și (4)	A174 – A175
OPANAF nr. 10/2022 pentru aprobarea unor proceduri de colectare a creanțelor bugetare reprezentând TVA datorată de contribuabilii care aplică regimurile speciale prevăzute de art. 314, 315 și 315 ² din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal	314, 315	A176 – A187
OPANAF nr. 1387/2021 pentru aprobarea Procedurii de înregistrare în vederea utilizării unuia dintre regimurile speciale pentru persoanele impozabile care prestează servicii către persoane neimpozabile sau efectuează vânzări de bunuri la distanță, precum și pentru declararea taxei pe valoarea adăugată, potrivit prevederilor art. 314, art. 315 și art. 315 ² din Codul fiscal, în situația în care România este stat membru de înregistrare, precum și pentru modificarea unor prevederi procedurale • Monitorul Oficial nr. 853 din 07 septembrie 2021 abrogă OpANAF nr. 3737/2016	314	A188 – A197
OPANAF nr. 1019/2021 pentru aprobarea Normelor privind autorizarea și utilizarea mecanismului special pentru declararea și plata TVA la import, modelul și conținutul declarației speciale de TVA • Monitorul Oficial nr. 652 din 01 iulie 2021	315	A198 – A204
OPANAF nr. 239/2021 pentru aprobarea Procedurii de înregistrare în scopuri de TVA, potrivit prevederilor art. 316 alin. (1) lit. a), b) sau c) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal • Monitorul Oficial nr. 182 din 23 februarie 2021 / abrogă OPANAF nr. 521/2016	316	A205 – A208
O.M.F.P. nr. 1706 / 2006 pentru aprobarea Procedurii de solicitare a verificării valabilității codului de înregistrare în scopuri de TVA și a datelor de identificare ale persoanelor înregistrate în scopuri de TVA în celelalte state membre, de către persoane înregistrate în scopuri de TVA în România (Monitorul Oficial nr. 894 din 2 noiembrie 2006)	316	A209 – A214
OPANAF nr. 393/2021 pentru aprobarea Procedurii privind evaluarea riscului fiscal pentru persoanele impozabile care solicită înregistrarea în scopuri de TVA potrivit art. 316 alin. (12) lit. e) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, pentru aprobarea Procedurii de înregistrare, la cerere, în scopuri de TVA potrivit art. 316 alin. (12) lit. e) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, precum și pentru aprobarea Procedurii de anulare, din oficiu, a înregistrării în scopuri de TVA a persoanelor impozabile care prezintă risc fiscal ridicat potrivit art. 316 alin. (11) lit. h) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal (abrogă OPANAF nr.2856/2017)	316(11)/(12)	A215 – A230
OPANAF nr. 2011/2016 pentru aprobarea Procedurii de înregistrare, la cerere, în scopuri de TVA, potrivit prevederilor art. 316 alin. (12) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, precum și pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare (Monitorul Oficial nr. 589 din 03/08/2016) ■ abrogă OpANAF nr. 18/2015 + OPANAF nr. 3300/2017	316 (12)	A231 – A242

OPANAF nr. 2012/2016 pentru aprobarea Procedurii de **modificare, din oficiu, a vectorului fiscal** cu privire la TVA, precum și a modelului și conținutului unor formulare (abrogă OPANAF 3331/2013)

316 - 317

A243 - A261

OPANAF nr. 631/2016 pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare de înregistrare/anulare a înregistrării în scopuri de TVA
(**FORM** 091, 093, 094, 098)

316, 317 și 322

A262 - A275

OPANAF nr. 2037/2016 privind Procedura pentru aprobarea **perioadei fiscale semestriale/anuale** pentru persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA – (**FORM 306**) (M. Oficial nr. 534 din 15.07.2016) – abrogă OpANAF 6/2010

322

A276 - A280

OPANAF nr. 169/2019 privind aprobarea Procedurii de **actualizare a vectorului fiscal**, pentru persoanele impozabile înregistrate în scopuri de taxă pe valoarea adăugată care utilizează trimestrul calendaristic ca perioadă fiscală și care efectuează o achiziție intracomunitară de bunuri taxabilă în România, precum și a modelului și conținutului unor formulare + OPANAF 1699/2021

322 (7) / (8)

A281 - A287

OpANAF nr. 3193/2011 pentru aprobarea modelului și conținutului formularelor Certificat privind **atestarea plății TVA, în cazul achizițiilor intracomunitare de mijloace de transport** și Certificat, precum și a procedurii de eliberare a acestora (M. Oficial nr. 698 din 03 octombrie 2011)

324(3)

A288 - A295

OpANAF nr. 793/2016 pentru aprobarea modelului și conținutului formularului (307) "Declarație privind sumele rezultate din ajustarea/corecția ajustărilor/regularizarea TVA"

324 (8)-(9)

A295 - A299

OpANAF nr. 188/2018 pentru aprobarea modelului și conținutului formularului (311) "Declarație privind TVA colectată datorată de către persoanele impozabile al căror cod de înregistrare în scopuri de TVA a fost anulat conform art. 316 alin. (11) lit. a)-e), lit. g) sau lit. h) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal

324 (8)-(9)

A299 - A302

OPANAF nr. 1503/2016 pentru aprobarea Procedurii de înregistrare, la cerere, în Registrul persoanelor impozabile care aplică sistemul TVA la încasare și a Procedurii de radiere, la cerere sau din oficiu, din Registrul persoanelor impozabile care aplică sistemul TVA la încasare, precum și a modelului și conținutului unor formulare – **FORM 097** (+ OPANAF nr. 409/2021)

324 (11)

A303 - A314

O.M.F.P. nr. 120 / 2011 privind aprobarea modalității de plată a TVA pentru livrările de bunuri și/sau prestările de servicii realizate ocazional, precum și pentru aprobarea modelului și conținutului formularelor "Cerere pentru eliberarea Deciziei privind modalitatea de plată a TVA pentru livrările de bunuri și/sau prestările de servicii realizate **ocazional**" și "Decizie privind modalitatea de plată a TVA pentru livrările de bunuri și/sau prestările de servicii realizate ocazional" (M. Oficial nr. 74 din 28 ianuarie 2011)

326(6)

A315 - A319

O.M.F. nr. 3225/2020 pentru aprobarea Normelor privind procedura de acordare a certificatului de **amânare de la plata în vamă** a taxei pe valoarea adăugată și de eliberare a garanției pentru importurile de bunuri (Monitorul Oficial nr. 1331/31.12.2020)

325(7)

A320 - A323

Abrogă-O.M.F.P. nr. 4.121/2015

OPANAF nr. 1.252/2021 pentru aprobarea modelului și conținutului formularului (089) "Declarație pe propria răspundere pentru îndeplinirea condiției prevăzute la art. 331 alin. (2) lit. e) pct. 2 și/sau art. 331 alin. (2) lit. l) pct. 2 din Codul fiscal"
● M. Oficial, nr. 787 din 16 august 2021 ● abrogă OPANAF 3628/2015

331 (2) e)

525 - 528

„Potrivit repartizării funcțiilor stabilite prin art. 177 din Tratat, este atributul instanței naționale să aplice fiecărui caz individual în parte, normele de drept al UE, așa cum sunt ele interpretate de Curte (CJUE). Este posibil acest lucru, numai printr-o analiză (apreciere) largă (cuprinzătoare) a cazului respectiv.”

(*Shipping and Forwarding Enterprise Safe BV. Case C-320/88, par. 11*)



TITLUL VII TAXA PE VALOAREA ADAUGATĂ

Hotărârile CJUE sunt opozabile *erga omnes* și **produc efecte retroactiv**

C-11/2015, AG

1. Sistemul privind TVA se bazează pe un mecanism dublu, și anume plata taxei în aval și deducerea celei plătite în amonte. Acest mecanism permite ca **taxa să fie neutră** pentru operatorii economici; **numai consumatorii suportă această obligație financiară.**
2. Pentru ca autoritățile fiscale să aibă garanția încasării efective a ceea ce li se cuvine, este necesar ca deducerea să se aplice numai în cazul bunurilor și serviciilor achiziționate în scopul desfășurării unei activități impozabile, astfel încât TVA în amonte să fie dedusă în mod corespunzător din valoarea celei plătite în aval. În cazul în care persoana impozabilă desfășoară atât o activitate impozabilă, cât și o activitate scutită de TVA, se impune aplicarea unor norme specifice pentru a determina cota de TVA plătită în amonte care poate fi dedusă. Situația devine și mai complicată atunci când persoana impozabilă realizează și o activitate care este exclusă din sfera TVA, pentru că nu are caracterul unei activități economice efectuată cu plată în temeiul dispozițiilor care reglementează sistemul TVA.

Hotărârea din 6 noiembrie 2018 privind cauza C-619/16 Sebastian W. Kreuziger

... trebuie amintit că rezultă dintr-o jurisprudență constantă a Curții că, în toate situațiile în care dispozițiile unei directive sunt, din punctul de vedere al conținutului, necondiționate și suficient de precise, particularii sunt îndreptățiți să le invoce în fața instanțelor naționale împotriva statului

- fie atunci când acesta s-a abținut de la transpunerea în termen a directivei în dreptul național,
- fie atunci când a transpus directiva în mod incorect (Hotărârea din 24 ianuarie 2012, Dominguez, C-282/10, EU:C:2012:33, punctul 33 și jurisprudența citată).

În plus, în cazul în care justițiabilii pot invoca o directivă împotriva unui stat, aceștia pot invoca directiva respectivă indiferent de calitatea în care acționează acesta din urmă, de angajator sau de autoritate publică.

Astfel, în ambele cazuri, trebuie să se evite posibilitatea ca statul să obțină avantaje de pe urma încălcării de către acesta a dreptului Uniunii (Hotărârea din 24 ianuarie 2012, Dominguez, C-282/10, EU:C:2012:33, punctul 38 și jurisprudența citată). (par. 20)

Hotărârea CJUE din 6 noiembrie 2018 privind cauza C-684/16, Max-Planck-Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften eV împotriva Tetsuji Shimizu

58 În această privință, trebuie amintit astfel că, potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, la aplicarea dreptului intern, instanțele naționale sunt obligate în măsura posibilului, să interpreteze dispozițiile acestuia în lumina textului și a finalității directivei în cauză pentru a atinge rezultatul urmărit de aceasta și, prin urmare, pentru a se conforma articolului 288 al treilea paragraf TFUE (Hotărârea din 24 ianuarie 2012, Dominguez, C-282/10, EU:C:2012:33, punctul 24 și jurisprudența citată).

59 Principiul interpretării conforme impune ca instanțele naționale să facă tot ce ține de competența lor, luând în considerare dreptul intern în ansamblul său și aplicând metodele de interpretare recunoscute de acesta, în vederea garantării efectivității depline a directivei în discuție și în vederea identificării unei soluții conforme cu finalitatea urmărită de aceasta (Hotărârea din 24 ianuarie 2012, Dominguez, C-282/10, EU:C:2012:33, punctul 27 și jurisprudența citată).

60 Astfel cum a statuat de asemenea Curtea, cerința unei asemenea interpretări conforme include, printre altele, obligația instanțelor naționale de a modifica, dacă este cazul, o jurisprudență consacrată dacă aceasta se întemeiază pe o interpretare a dreptului național incompatibilă cu obiectivele unei directive. Prin urmare, o instanță națională nu poate considera în mod valabil că se găsește în imposibilitatea de a interpreta o dispoziție națională în conformitate cu dreptul Uniunii, pentru simplul motiv că această dispoziție a fost interpretată, în mod constant, într-un sens care nu este compatibil cu dreptul menționat (Hotărârea din 17 aprilie 2018, Egenberger, C-414/16, EU:C:2018:257, punctele 72 și 73, precum și jurisprudența citată).

Aplicarea dispozițiilor unei Directive

Hotărârea CJUE din 6 septembrie 2018 privind cauza C-17/17, Grenville Hampshire

54 Potrivit jurisprudenței Curții, dispozițiile necondiționate și suficient de precise ale unei directive pot fi invocate de justițiabili împotriva unui stat membru și a tuturor organelor administrației sale, precum și împotriva unor organisme sau entități care sunt supuse autorității sau controlului statului ori care dispun de puteri exorbitante în raport cu cele care rezultă din normele aplicabile în relațiile dintre particulari (a se vedea în acest sens Hotărârea din 10 octombrie 2017, Farrell, C-413/15, EU:C:2017:745, punctul 33 și jurisprudența citată).

55 Pot deopotrivă să fie asimilate statului organisme sau entități care au fost însărcinate de o autoritate să exercite o misiune de interes public și li s-au acordat, în acest scop, puteri exorbitante (Hotărârea din 10 octombrie 2017, Farrell, C-413/15, EU:C:2017:745, punctul 34).

CAPITOLUL I
DEFINIȚII

Definiția taxei pe valoarea adăugată

Art. 125- 265 TVA este un impozit indirect datorat la bugetul statului și care este colectat conform prevederilor prezentului titlu.

Semnificația unor termeni și expresii *)

Art. 125⁺. 266. (1) În sensul prezentului titlu, **termenii** și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

1. achiziție reprezintă bunurile și serviciile obținute sau care urmează a fi obținute de o persoană impozabilă, prin următoarele operațiuni: livrări de bunuri și/sau prestări de servicii, efectuate sau care urmează a fi efectuate de altă persoană către această persoană impozabilă, achiziții intracomunitare și importuri de bunuri;

2. achiziție intracomunitară are înțelesul art. 273;

3. active corporale fixe reprezintă orice imobilizare corporală amortizabilă, construcțiile și terenurile de orice fel, deținute pentru a fi utilizate în producția sau livrarea de bunuri ori în prestarea de servicii, pentru a fi închiriate terților sau pentru scopuri administrative;

4. activitate economică are înțelesul prevăzut la art. 269 alin. (2). Atunci când o persoană desfășoară mai multe activități economice, prin activitate economică se înțelege toate activitățile economice desfășurate de aceasta;

5. baza de impozitare reprezintă contravaloarea unei livrări de bunuri sau prestări de servicii impozabile, a unui import impozabil sau a unei achiziții intracomunitare impozabile, stabilită conform cap. VII al prezentului titlu;

6. bunuri reprezintă bunuri corporale mobile și imobile .

Energia electrică, energia termică, gazele naturale, agentul frigorific și altele de această natură se consideră bunuri corporale mobile;

7. produse accizabile sunt: produsele energetice, alcoolul și băuturile alcoolice precum și tutunul prelucrat, astfel cum sunt definite la titlul VIII **cu excepția gazului** livrat prin intermediul unui sistem de gaze naturale situat pe teritoriul Uniunii Europene sau prin orice rețea conectată la un astfel de sistem;

8. codul de înregistrare în scopuri de TVA reprezintă

- codul prevăzut la art. 318 alin. (1), atribuit de către autoritățile competente din România persoanelor care au obligația să se înregistreze conform art. 316 sau 317, sau

- un cod de înregistrare similar, atribuit de autoritățile competente dintr-un alt stat membru;

*) În lipsa definiției unei noțiuni din dreptul U.E., aceasta trebuie interpretată ținând cont de contextul său și de obiectivele urmărite de legiuitorul european (a se vedea în acest sens Hotărârea Szatmári Malom, C-135/13, EU:C:2014:327, punctul 31 și jurisprudența citată). (Hotărârea Curții din 03.12.2015 C-301/14 Pfothenhilfe-Ungarn e.V., par. 24)

9. codul NC reprezintă poziția tarifară, subpoziția tarifară sau codul tarifar, astfel cum sunt prevăzute în Regulamentul (CEE) nr. 2.658/87 al Consiliului din 23 iulie 1987 privind Nomenclatura tarifară și statistică și Tariful Vamal Comun, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1.101/2014 al Comisiei din 16 octombrie 2014. Ori de câte ori intervin modificări în nomenclatura combinată stabilită prin Regulamentul (CEE) nr. 2.658/87, corespondența dintre codurile NC prevăzute în prezentul titlu și noile coduri NC se realizează potrivit prevederilor din normele metodologice;

norme

1. (1) Potrivit art. 266 alin. (1) pct. 9 din Codul fiscal, atunci când intervin modificări în Nomenclatura combinată, se realizează corespondența dintre codurile NC prevăzute în titlul VII din Codul fiscal, în normele, ordinele și instrucțiunile date în aplicarea acestuia și noile coduri din nomenclatura adoptată în temeiul art. 12 din Regulamentul (CEE) nr. 2.658/87 al Consiliului din 23 iulie 1987 privind Nomenclatura tarifară și statistică și Tariful Vamal Comun.

10. data aderării României la Uniunea Europeană este data de 1 ianuarie 2007 ;

11. decont de taxă reprezintă decontul care se întocmește și se depune conform art. 323;

12. decontul special de taxă reprezintă decontul care se întocmește și se depune conform art. 324;

13. Directiva 112 este **Directiva 2006/112/CE** a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al TVA, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) seria L, nr. 347 din 11.XII. 2006, cu modificările și completările ulterioare.

Referirile din facturile transmise de furnizori / prestatori din alte state membre la articolele din **Directiva a 6-a**, respectiv **Directiva 77/388/CE** a Consiliului din 17 mai 1977 privind armonizarea legislațiilor statelor membre referitoare la impozitul pe cifra de afaceri - Sistemul comun privind taxa pe valoarea adăugată: baza unitară de stabilire, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L 145 din 3 iunie 1977, vor fi considerate referiri la articolele corespunzătoare din **Directiva 112**, conform tabelului de corelări din anexa XII la această directivă;

14. factura reprezintă documentul prevăzut la art. 319;

15. importator reprezintă persoana pe numele căreia sunt declarate bunurile, în momentul în care taxa la import devine exigibilă, conform art. 285, și care în cazul importurilor taxabile este obligată la plata taxei conform art. 309;

16. întreprindere mică reprezintă o persoană impozabilă care aplică regimul special de scutire prevăzut la art. 310 sau, după caz, un regim de scutire echivalent, în conformitate cu prevederile legale ale statului membru în care persoana este stabilită, potrivit art. 281 - 292 din **Directiva 112**;^{*)}

^{*)} a se vedea și "Directivele europene privind TVA." (www.confisc.ro)

16¹. • modificări în vigoare de la 1 ianuarie 2024 (Legea 296/2023)

locuințe care în momentul livrării pot fi locuite ca atare, în sensul dispozițiilor art. 291 alin. (2) lit. m) pct. 3, reprezintă locuințele care la data livrării îndeplinesc următoarele condiții:

a	deținătorii acestora au acces liber individual la spațiul locuibil, fără tulburarea posesiei și a folosinței exclusive a spațiului deținut de către o altă persoană sau familie;
b	au acces la energie electrică și apă potabilă, evacuarea controlată a apelor uzate și a reziduurilor menajere;
c	sunt formate cel puțin dintr-un spațiu pentru odihnă, un spațiu pentru pregătirea hranei și un grup sanitar, indiferent care sunt dotările existente și gradul de finisare la data livrării, în vederea aplicării art. 291 alin. (3) lit. c) pentru aplicarea cotei reduse de TVA;
d	finisajele exterioare includ cel puțin: acoperiș, dacă, în funcție de tipul construcției, este prevăzut acest element constructiv, geamuri, ușă de/la intrare;
e	finisajele interioare includ cel puțin: pereți finisați cu vopsea, tapet, faianță sau alte elemente utilizate pentru finisare, podele finisate cu gresie, parchet sau alte elemente utilizate pentru finisare, uși interioare, în funcție de proiect;
f	instalații sanitare și obiecte sanitare, respectiv vas WC, lavoar și spălător cu cuvă, cu bateriile aferente;
g	instalații electrice, inclusiv tablou, doze, întrerupătoare/comutatoare și prize;

17. livrare intracomunitară are înțelesul prevăzut la art. 270 alin. (9);

18. livrare către sine are înțelesul prevăzut la art. 270 alin. (4);

19. operațiuni imobiliare reprezintă operațiunile constând în livrarea, închirierea, leasingul, arendarea, concesiunea de bunuri imobile sau alte operațiuni prin care un bun imobil este pus la dispoziția altei persoane, precum și acordarea cu plată pe o anumită perioadă a unor drepturi reale, precum dreptul de uzufruct și suprafața, asupra unui bun imobil;

20. perioada fiscală este perioada prevăzută la art. 322;

21. persoană impozabilă are înțelesul art. 269 alin. (1) și reprezintă persoana fizică, grupul de persoane, instituția publică, persoana juridică, precum și orice entitate capabilă să desfășoare o activitate economică;

22. persoană juridică neimpozabilă reprezintă instituția publică, organismul internațional de drept public și orice altă persoană juridică, care nu este persoană impozabilă, în sensul art. 269 alin. (1);

23. persoană parțial impozabilă are înțelesul prevăzut la art. 300;

24. persoană reprezintă o persoană impozabilă sau o persoană juridică neimpozabilă sau o persoană neimpozabilă;

25. plafon pentru achiziții intracomunitare reprezintă plafonul stabilit conform art. 268 alin. (4) lit. b);

LBRIS

We know
books

Nicolae Măndoiu

**CODUL FISCAL COMPARAT
2023 – 2024**

(cod + norme)

volumul III

Codul fiscal comparat 2023 – 2024 (cod + norme)

Modificări, în vigoare în perioada 2023 - 2024, incluse și prezentate grafic în lucrarea de față:

act normativ	Monitorul Oficial		Observații (art. modificate, data intrării în vigoare, etc)
	nr.	data	
OUG nr. 115/2023	1139	15.12.2023	1 ian. 2024, cu excepții
Legea nr. 296/2023	977	27-oct-2023	1 ian. 2024, cu excepții
Legea nr. 282/2023	950	20-oct-2023	art. 101 (1 ian. 2024)
OUG nr. 74/2023	850	20-sept-2023	art. 4
Legea nr. 216/2023	633	11-jul-2023	art. 291
Legea nr. 88/2023	310	12-april-2023	art. 291, art. 294
Legea nr. 69/2023	265	30-mar-2023	
Legea nr. 39/2023	40	13-ian-2023	art. 291 alin. (3) – panouri voltaice
Legea nr. 34/2023	36	12-ian-2023	art. 68, 76, 78 și 142 – "abonament la sala" – ch. deduc.
Legea nr. 309/2022	1109	17-nov-2022	1 ian. 2024 (art. 99, 100)

Modificări la Normele Metodologice

H.G. nr. 1336/2023 pentru modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, aprobate prin H.G. nr. 1/2016 (Monitorul Oficial nr. 1196 din 29 decembrie 2023)

H.G. nr. 937/2023 pentru modificarea anexei nr. 1 la H.G. nr. 33/2018 privind stabilirea contravențiilor care intră sub incidența Legii prevenirii nr. 270/2017, precum și a modelului planului de remediere și pentru modificarea și completarea unor acte normative (Monitorul Oficial nr. 904 din 06 octombrie 2023)

H.G. nr. 653/2023 pentru modificarea și completarea titlului VII "Taxa pe valoarea adăugată" din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, aprobate prin H.G. nr. 1/2016 (Monitorul Oficial nr. 722 din 04 august 2023)

H.G. nr. 181/2023 pentru modificarea și completarea titlului VIII "Accize și alte taxe speciale" din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, aprobate prin H.G. nr. 1/2016 (Monitorul Oficial nr. 187 din 06 martie 2023)

Regulă generală :

- textul tăiat cu o linie la mijloc reprezintă **textul vechi**.
- textul în raster gri reprezintă **textul nou**.

CODUL FISCAL COMPARAT 2023 / 2024

TITLUL VIII ACCIZE ȘI ALTE TAXE SPECIALE

			nr. art. vechi ^{*)}	nr. art. nou	pagina
CAPITOLUL	I	Regimul accizelor armonizate			
Secțiunea 1		Dispoziții generale			
		Sfera de aplicare	206 ²	335	2
		Aplicarea Codului vamal al Uniunii Europene în cazul produselor accizabile		335 ¹	2
		Definiții	206 ³	336	2 - 7
		Teritorii terțe	206 ⁴	337	7 - 8
		Faptul generator	206 ⁵	338	8
		Exigibilitatea	206 ⁶	339	8
		Eliberarea pentru consum	206 ⁷	340	8 - 12
		Plătitori de accize	206 ⁹	341	15 - 16
Secțiunea	2	Nivelul și calculul accizelor			
		Nivelul accizelor	176	342	24 - 29
		Reguli speciale privind nivelul accizelor în anul 2024		342 ¹	29
		Calculul accizelor	177	343	29 - 33
Secțiunea	3	Obligațiile plătitorilor de accize			
		Responsabilitățile plătitorilor de accize	206 ⁵⁵	344	34
		Plata accizelor la bugetul de stat	206 ⁵¹	345	34 - 36
		Depunerea declarațiilor de accize	206 ⁵²	346	37
		Documente fiscale	206 ⁵³	347	37 - 38
		Garanții	206 ⁵⁴	348	38 - 44
Secțiunea	4	Alcool și băuturi alcoolice			
		Bere	206 ¹⁰	349	45 - 46
		Vinuri	206 ¹¹	350	46 - 47
		Băuturi fermentate, altele decât bere și vinuri	206 ¹²	351	47 - 50
		Produse intermediare	206 ¹³	352	50
		Alcool etilic	206 ¹⁴	353	50 - 53
Secțiunea	5	Tutun prelucrat			
		Tutun prelucrat	206 ¹⁵	354	54 - 56
Secțiunea	6	Produse energetice			
		Produse energetice	206 ¹⁶	355	57 - 60
		Gaz natural	206 ¹⁷	356	60 - 61

^{*)} "nr. articol vechi" se referă la codul vechi, respectiv *Legea nr. 571/2003*, valabil până la 31.12.2015.

	Carbune, coals și lignit	206 ¹⁸	357	61
Secțiunea	7	Energie electrică		
	Energie electrică	206 ¹⁹	358	62 - 63
Secțiunea	8	Autorizarea operatorilor economici care desfășoară activități cu produse accizabile în regim suspensiv de accize		
	Reguli generale	206 ²³	359	63
	Comisia	206 ²³	360	
	Comisiile teritoriale	206 ²³	361	
Secțiunea	9	Regimul de antrepozitare		
	Reguli generale	206 ²⁴	362	64 - 68
	Cererea de autorizare ca antrepozit fiscal	206 ²²	363	69 - 74
	Condiții de autorizare	206 ²³	364	75 - 80
8	Autorizarea ca antrepozit fiscal	206 ²⁴	365	81 - 84
	Respingerea cererii de autorizare	206 ²⁵	366	85
	Obligațiile antrepozitarului autorizat	206 ²⁶	367	85 - 90
	Netransmisibilitatea autorizației de antrepozit fiscală	206 ²⁷	368	90
	Anularea, revocarea și suspendarea autorizației de antrepozit fiscal	206 ²⁸	369	90 - 94
Secțiunea	10	Destinatarul înregistrat		
	Reguli generale		370	95
	Cererea de autorizare ca destinatar înregistrat	206 ²⁹	371	95 - 96
	Condiții de autorizare ca destinatar înregistrat		372	96 - 97
	Autorizarea ca destinatar înregistrat		373	98 - 100
	Respingerea cererii de autorizare ca destinatar înregistrat		374	100
	Obligațiile destinatarului înregistrat	206 ²⁹	375	101
	Netransferabilitatea autorizației de destinatar înregistrat		376	101
	Revocarea autorizației de destinatar înregistrat		377	102
Secțiunea	11	Expeditorul înregistrat		
	Reguli generale		378	103
	Cererea de autorizare ca expeditor înregistrat		379	103
	Condiții de autorizare ca expeditor înregistrat		380	104
	Autorizarea ca expeditor înregistrat		381	104 - 105
	Respingerea cererii de autorizare ca expeditor înregistrat		382	106
	Obligațiile expeditorului înregistrat		383	106 - 107
	Netransferabilitatea autorizației de expeditor înregistrat		384	107
	Revocarea autorizației de expeditor înregistrat		385	107
Secțiunea	12	Importatorul autorizat		
	Reguli generale		386	108
	Cererea de autorizare ca importator autorizat		387	108
	Condiții de autorizare ca importator autorizat		388	108

		Autorizarea ca importator autorizat		389	109 - 110
		Respingerea cererii de autorizare ca importator autorizat		390	111
		Obligațiile importatorului autorizat		391	111
		Netransferabilitatea autorizației de importator autorizat		392	112
		Revocarea autorizației de importator autorizat		393	112
Secțiunea	12¹	Monitorizare și control			
		Activitate de monitorizare și control		393 ¹	112
Secțiunea	13	Excepții de la regimul de accizare pentru produse energetice și energie electrică			
		Excepții	206 ³⁰	394	113 - 119
Secțiunea	14	Scutiri de la plata accizelor			
		Scutiri generale	206 ⁵⁶	395	120 - 124
		modificări în vigoare de la 13 februarie 2023 (O.G. nr. 4/2022)			
		Scutiri speciale de la plata accizelor pentru călătorii care se deplasează către țări terțe sau teritorii terțe	206 ⁵⁷	396	125
		Scutiri pentru alcool etilic și alte produse alcoolice	206 ⁵⁸	397	125 - 133
		Scutiri pentru tutun prelucrat		398	134
		Scutiri pentru produse energetice și energie electrică	206 ⁶⁰	399	134 - 152
Secțiunea	15	modificări în vigoare de la 13 februarie 2023 (O.G. nr. 4/2022)			
		Restituiri de accize			
		Restituirea și remiterea			
		Restituiri de accize	206 ⁴	400	153 - 159
		Restituirea și remiterea			
Secțiunea	16	modificări în vigoare de la 13 februarie 2023 (O.G. nr. 4/2022)			
		Deplasarea și primirea produselor accizabile aflate în regim suspensiv de accize			
		modificări în vigoare de la 13 februarie 2023 (O.G. nr. 4/2022)			
		Deplasarea produselor accizabile aflate în regim suspensiv de accize	206 ³⁰	401	160 - 162
		Dispoziții generale pentru locul de expediție și de destinație a deplasării			
		Documentul administrativ electronic	206 ²¹	402	162 - 164
		in vigoare de la 13 februarie 2023 (O.G. nr. 4/2022)			
		Prelucrarea documentului administrativ electronic în cazul produselor accizabile exportate		402 ¹	165
		Divizarea deplasării produselor energetice în regim suspensiv de accize	206 ³²	403	165 - 166
		Primirea produselor accizabile în regim suspensiv de accize	206 ³²	404	166 - 167
		modificări în vigoare de la 13 februarie 2023 (O.G. nr. 4/2022)			
		Raportul de export	206 ²⁴	405	167
		Formalități la încheierea deplasării mărfurilor exportate			
		Proceduri în cazul în care sistemul informatizat este indisponibil la expediție	206 ³⁵	406	168

		• modificări în vigoare de la 13 februarie 2023 (O.G. nr. 4/2022)		
Proceduri în cazul în care sistemul informatizat este indisponibil la destinație		206 ³⁴	407	169
Documente de rezervă la destinație sau în cazuri de export				
		• modificări în vigoare de la 13 februarie 2023 (O.G. nr. 4/2022)		
Încheierea deplasării produselor accizabile în regim suspensiv de accize		206 ³⁷	408	170 - 171
Dovezi alternative ale primirii și ale ieșirii				
Structura și conținutul informațiilor		206 ³⁸	409	171
Proceduri simplificate		206 ³⁹	410	172
Deplasarea unui produs accizabil în regim suspensiv după ce a fost pus în liberă circulație în procedură vamală simplificată		206 ⁴⁰	411	172
		• modificări în vigoare de la 13 februarie 2023 (O.G. nr. 4/2022)		
Nereguli și abateri				
Nereguli apărute în cursul deplasării produselor accizabile în regim suspensiv de accize		206 ⁴¹	412	173 - 174
		• modificări în vigoare de la 13 februarie 2023 (O.G. nr. 4/2022)		
Secțiunea	17	Deplasarea intracomunitară și impozitarea produselor accizabile după eliberarea pentru consum		
		• în vigoare de la 13 februarie 2023 (O.G. nr. 4/2022)		
Subsecțiunea 1 - Achiziții realizate de persoane fizice				
Persoane fizice		206 ⁴³	413	175
		• în vigoare de la 13 februarie 2023 (O.G. nr. 4/2022)		
Subsecțiunea a 2-a – Procedura care trebuie urmată în cazul deplasărilor de produse accizabile care au fost eliberate pentru consum pe teritoriul unui stat membru și care sunt deplasate către teritoriul altui stat membru pentru a fi livrate acolo în scopuri comerciale				
		• modificări în vigoare de la 13 februarie 2023 (O.G. nr. 4/2022)		
Produse accizabile eliberate pentru consum într-un stat membru, deținute în scopuri comerciale în România		206 ⁴⁴	414	176
Dispoziții generale în cazul deplasărilor de produse accizabile care au fost eliberate pentru consum				
Faptul generator în cazul deplasărilor de produse accizabile care au fost eliberate pentru consum			414 ¹	177
Înregistrarea persoanelor care desfășoară activități cu produse accizabile eliberate pentru consum pe teritoriul altui stat membru și deplasate către teritoriul României			414 ²	177
Destinatarul certificat - reguli generale			414 ³	177 - 178
Cererea de înregistrare ca destinatar certificat			414 ⁴	178 - 179
Condiții de înregistrare ca destinatar certificat			414 ⁵	179 - 180
Înregistrarea ca destinatar certificat			414 ⁶	180 - 182
Respingerea cererii de înregistrare ca destinatar certificat			414 ⁷	183
Obligațiile destinatarului certificat			414 ⁸	183 - 184
Netransferabilitatea atestatului de destinatar certificat			414 ⁹	184
Revocarea atestatului de destinatar certificat			414 ¹⁰	184 - 185

	Responsabilitatea marcării	206 ⁶²	422	210
	Proceduri de marcare	206 ⁶³	423	211 - 212
	Eliberarea marcajelor	206 ⁶⁴	424	213 - 215
Secțiunea	20	Marcarea și colorarea păcurii și a produselor asimilate acestora		
	Reguli generale	206 ⁶⁵	425	216
	Substanțe utilizate pentru marcarea și colorare	206 ⁶⁹	426	217 - 218
	Responsabilitatea marcării și colorării	206 ⁶⁹	427	218 - 219
Secțiunea	21	Marcarea și colorarea motorinei		
	Reguli generale		428	219
	Substanțe utilizate pentru marcarea și colorare		429	220
	Responsabilitatea marcării și colorării		430	221
Secțiunea	22	Alte obligații pentru operatorii economici cu produse accizabile		
	Confiscarea tutunului prelucrat	206 ⁶⁵	431	222 - 223
	Controlul	206 ⁶⁶	432	224
	Întârzieri la plata accizelor	206 ⁶⁷	433	224
	Procedura de import pentru produse energetice	206 ⁶⁸	434	225
	Condiții de distribuție și comercializare	206 ⁶⁹	435	255 - 229
	Decontările între operatorii economici		436	229
	Valorificarea produselor accizabile în rate, potrivit legii, în proprietatea statului sau care fac obiectul unei proceduri de executare silită	206 ⁷¹	437	230
	Valorificarea produselor accizabile aflate în proprietatea operatorilor economici aflați în procedura falimentului	206 ⁷²	438	230
CAPITOLUL	II	Regimul accizelor nearmonizate		
	Sfera de aplicare		439	231
	Faptul generator		440	232
	Exigibilitatea		441	232
	Nivelul și calculul accizelor		442	232 - 234
	Scutiri		443	235 - 237
	Plătitori de accize		444	237 - 239
	Obligațiile plătitorilor		445	240
	Declarațiile de accize		446	240
	Termenul de plată a accizelor la bugetul de stat		447	240
	Regimul produselor accizabile deținute de operatorii economici care înregistrează obligații fiscale restante		448	240
	Excepție de la regimul accizelor nearmonizate		448 ¹	240
	Restituiri speciale		448 ²	241 - 242
CAPITOLUL	III	Contravenții și sancțiuni		
	Contravenții și sancțiuni	221 ³	449	243 - 246
	Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor	221 ⁴	450	246 - 247
	Dispoziții aplicabile	221 ⁵	451	247
CAPITOLUL	IV	Infrațiuni		
	Infrațiuni	296 ⁴	452	248 - 250
FORMULARE				251 - 307

TITLUL IX
IMPOZITE ȘI TAXE LOCALE

	nr. art. vechi	nr. art. nou	pagina
CAPITOLUL I	Dispoziții generale		
Definiții	247	453	359 - 367
Impozite și taxe locale	248	454	367
CAPITOLUL II	Impozitul pe clădiri și taxa pe clădiri		
Reguli generale	249	455	368 - 372
Scutiri	250	456	373 - 380
Calculul impozitului/taxei pe clădirile rezidențiale	251	457	381 - 386
Calculul impozitului/taxei pe clădirile nerezidențiale		458	387 - 388
Calculul impozitului/taxei pe clădirile care cuprind spații cu destinație rezidențială și spații cu destinație nerezidențială		459	388 - 392
Reguli privind calculul impozitului/taxei pe clădiri		460	392 - 396
Declararea, dobândirea, înstrăinarea și modificarea clădirilor	254	461	397 - 401
Plata impozitului/taxei	255	462	402
CAPITOLUL III	Impozitul și taxa pe teren		
Reguli generale	256	463	403 - 405
Scutiri	257	464	406 - 411
Calculul impozitului / taxei pe teren	258	465	412 - 425
Declararea și datorarea impozitului și a taxei pe teren		466	425 - 427
Plata impozitului și a taxei pe teren	260	467	428
CAPITOLUL IV	Impozitul pe mijloacele de transport		
Reguli generale	261	468	429 - 432
Scutiri	262	469	433 - 436
Calculul impozitului	263	470	437 - 446
Declararea și datorarea impozitului pe mijloacele de transport		471	446 - 452
Plata impozitului	265	472	453
CAPITOLUL V	Taxa pentru eliberarea certificatelor, avizelor și a autorizațiilor		
Reguli generale	266	473	454
Taxa pentru eliberarea certificatelor de urbanism, a autorizațiilor de construire și a altor avize și autorizații	267	474	454 - 459
Taxa pentru eliberarea autorizațiilor pentru desfășurarea unor activități	268	475	460 - 461
Scutiri	269	476	462 - 463
CAPITOLUL VI	Taxa pentru folosirea mijloacelor de reclamă și publicitate		
Taxa pentru serviciile de reclamă și publicitate	270	477	464 - 465
Taxa pentru afișaj în scop de reclamă și publicitate	271	478	465 - 466

		articol	pagina
Scutiri		272	479
CAPITOLUL VII	Impozitul pe spectacole		
Reguli generale		273	480
Calculul impozitului		274	481
Scutiri		276	482
Plata impozitului		277	483
CAPITOLUL VIII	Taxe speciale		
Taxe speciale		282	484
Scutiri			485
CAPITOLUL IX	Alte taxe locale		
Alte taxe locale		283	486
Scutiri			487
Termenul de depunere a documentelor			487 ¹
Contracte de fiducie		283 ¹	488
CAPITOLUL X	Alte dispoziții comune		
Majorarea impozitelor și taxelor locale de consiliile locale sau consiliile județene		287	489
Controlul și colectarea impozitelor și taxelor locale		291	490
Indexarea impozitelor și taxelor locale		292	491
Elaborarea normelor		293	492
CAPITOLUL XI	Sancțiuni		
Sancțiuni		294	493
CAPITOLUL XII	Dispoziții finale		
Implicații bugetare ale impozitelor și taxelor locale		295 – 295 ¹	494
Dispoziții tranzitorii		296	495 - 495 ²
TITLUL XI¹ - IMPOZITUL SPECIAL PE BUNURILE IMOBILE ȘI MOBILE DE VALOARE MARE			
Contribuabili			500 ¹
Cota de impozitare			500 ²
Plata impozitului și depunerea declarației fiscale			500 ³
TITLUL XI	DISPOZIȚII FINALE		
Data intrării în vigoare a Codului fiscal		297	501
Abrogarea actelor normative		298	502
Alte prevederi			503

ANEXE

TITLUL VIII
ACCIZE ȘI ALTE TAXE SPECIALE

	nr. art.	pagina
O.M.F.P. nr. 221/2016 pentru aprobarea configurației Codului de accize și a Nomenclatorului codurilor de produse accizabile armonizate	5	309 - 314
O.M.F.P. nr. 319/2016 pentru aprobarea condițiilor privind distrugerea în antrepozitul fiscal a produselor accizabile care nu au fost eliberate pentru consum (M. Oficial nr. 203 din 18.03.2016)	335	13 - 14
O.M.F. nr. 4234/2022 privind modelul și conținutul " Declarației privind nomenclatorul de produse " și modalitatea de declarare a sortimentelor de țigarete în vederea atribuirii codului de produs utilizat pentru completarea declarației privind prețurile de vânzare cu amănuntul pe sortimente de țigarete și modalitatea de delistare a sortimentelor de țigarete, precum și modelul și conținutul " Declarației privind prețurile de vânzare cu amănuntul pe sortimente de țigarete " și modalitatea de depunere a " Declarației privind prețurile de vânzare cu amănuntul pe sortimente de țigarete ", precum și modelul și conținutul " Situației eliberărilor pentru consum de țigarete, țigări și țigări de foi, tutun fin tăiat, destinat rulării în țigarete, alte tutunuri de fumat " și modalitatea de depunere a " Situației eliberărilor pentru consum de țigarete, țigări și țigări de foi, tutun fin tăiat, destinat rulării în țigarete, alte tutunuri de fumat " • M. Oficial nr. 1237 din 22 decembrie 2022	343	315 - 323
O.M.F. nr. 1329/2022 privind procedura și condițiile în care se realizează autorizarea antrepozitelor fiscale, a destinatarilor înregistrați, a expeditorilor înregistrați și a importatorilor autorizați • M. Oficial, nr. 559 din 08 iunie 2022	359	324 - 328
OMFP nr. 2062/2018 pentru aprobarea Procedurii privind activitatea de monitorizare și control al respectării de către autoritatea prevăzută la art. 359 alin. (1) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal a condițiilor legale privind autorizarea antrepozitelor autorizați, a destinatarilor înregistrați, a expeditorilor înregistrați și a importatorilor autorizați	359	
O.M.F.P. nr. 3004/2017 privind aprobarea Procedurii de soluționare a contestațiilor prevăzute la art. 366 alin. (2), art. 369 alin. (5), art. 374 alin. (2), art. 377 alin. (4), art. 382 alin. (2), art. 385 alin. (4), art. 390 alin. (2) și art. 393 alin. (4) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal	366	329 - 323
Ordinul nr. 247/2023 privind procedura și condițiile în care se realizează înregistrarea destinatarilor certificați și a expeditorilor certificați • Monitorul Oficial, Partea I nr. 120 din 13 februarie 2023	414 ²	334 - 336
OPANAF nr. 3236/2018 pentru aprobarea Procedurii de înregistrare a operatorilor economici care comercializează în sistem angro sau en detail produse energetice - benzine, motorine, petrol lampant, gaz petrolier lichefiat și biocombustibili, precum și pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare + OPANAF nr. 508/2019	435 (3)/(4)	337 - 349
Ordinul A.V.R. nr. 5697/2022 privind aprobarea Procedurii de înregistrare a activității de distribuție și comercializare angro de băuturi alcoolice și/sau tutun prelucrat, precum și pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare • Monitorul Oficial nr. 1062 din 02 noiembrie 2022	435 (3)	350 - 357

Titlul VIII -
ACCIZE și ALTE TAXE SPECIALE

CAPITOLUL I REGIMUL ACCIZELOR ARMONIZATE

Secțiunea 1-a DISPOZIȚII GENERALE

Sfera de aplicare

Art. 335. – (1) Accizele armonizate sunt venituri datorate la bugetul statului și care se colectează conform prevederilor prezentului capitol.

(2). Accizele armonizate, denumite în continuare accize, sunt taxe speciale percepute direct sau indirect asupra consumului următoarelor produse:

- a) alcool și băuturi alcoolice prevăzute la secțiunea a 4-a;
- b) tutun prelucrat prevăzut la secțiunea a 5-a;
- c) produse energetice și energie electrică prevăzute la secțiunile a 6-a și a 7-a.

Aplicarea Codului vamal al Uniunii Europene în cazul produselor accizabile

Art. 335¹. - (1) Formalitățile stabilite prin dispozițiile vamale ale Uniunii Europene cu privire la intrarea produselor pe teritoriul vamal al Uniunii Europene se aplică mutatis mutandis intrării pe teritoriul Uniunii Europene a produselor accizabile care provin din unul dintre teritoriile menționate la art. 337 alin. (1).

(2) Formalitățile stabilite prin dispozițiile vamale ale Uniunii Europene cu privire la ieșirea produselor dinspre teritoriul vamal al Uniunii Europene se aplică mutatis mutandis ieșirii de pe teritoriul Uniunii Europene a produselor accizabile care au ca destinație unul dintre teritoriile menționate la art. 337 alin. (1).

(3) Articolul 348 secțiunile a 9-a, a 10-a, a 11-a, a 16-a și a 17-a nu se aplică în cazul produselor accizabile care au statutul vamal de mărfuri neunionale, astfel cum sunt definite la art. 5 pct. 24 din Regulamentul (UE) nr. 952/2013.

Definiții

Art. 336. – În înțelesul prezentului capitol, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

1. accize percepute reprezintă accizele stabilite și înregistrate în evidențele contabile ale plătitorului de accize, și care urmează a fi virate la bugetul de stat în termenele prevăzute de prezentul capitol;

2. antrepozitarul autorizat este persoana fizică sau juridică autorizată de autoritatea competentă, în cadrul activității sale, să producă, să transforme, să dețină, depoziteze, să primească sau să expedieze produse accizabile în regim suspensiv de accize într-un antrepozit fiscal;

3. antrepozitul fiscal reprezintă un loc în care produsele accizabile sunt produse, transformate, deținute, depozitate, primite sau expediate în regim suspensiv de accize

de către un antrepozitar autorizat în cadrul activității sale, sub rezerva anumitor condițiile stabilite de autoritățile competente din statul membru în care se află antrepozitul fiscal, respectiv în condițiile prevăzute de prezentul capitol, în cazul în care antrepozitul fiscal se află în România;

4. autoritate competentă reprezintă:

a) direcțiile generale regionale ale finanțelor publice, Direcția generală de administrare a marilor contribuabili, denumite în continuare **autoritate fiscală teritorială**;

b) structura cu atribuții de monitorizare, control și/sau soluționare a contestațiilor din cadrul Ministerului Finanțelor Publice - aparat central, denumită în continuare **autoritate fiscală centrală**;

c) structura cu atribuții în elaborarea legislației privind regimul accizelor din cadrul Ministerului Finanțelor Publice - aparat central, denumită în continuare **autoritate fiscală centrală**;

d) structurile de specialitate din cadrul Autorității Vamale Române, denumite în continuare **autoritate vamală** centrală sau teritorială, după caz;

e) direcțiile regionale vamale sau birourile vamale de interior și/sau birourile vamale de frontieră, denumite în continuare **autoritate vamală teritorială**;

norme

1. (1) • abrogat (HG nr. 354/29.05.2018)

5. codul NC reprezintă poziția tarifară, subpoziția tarifară sau codul tarifar. Trimiterile la codurile NC sunt cele către Nomenclatura combinată din Regulamentul (CEE) nr. 2.658/87 al Consiliului din 23 iulie 1987 privind Nomenclatura tarifară și statistică și Tariful Vamal Comun, în vigoare de la 19 octombrie 1992, iar în cazul **produselor energetice**, în vigoare de la 1 ianuarie 2002, iar pentru produsele reprezentând **alcool și băuturi alcoolice**, sunt cele din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2018/1.602 al Comisiei din 11 octombrie 2018 de modificare a anexei 1 la Regulamentul (CEE) nr. 2.658/87 al Consiliului privind Nomenclatura tarifară și statistică și Tariful Vamal Comun.

Ori de câte ori intervin modificări în nomenclatura combinată a Tarifului Vamal Vomun, corespondența dintre codurile NC prevăzute în prezentul capitol și noile coduri NC se realizează potrivit prevederilor din normele metodologice; *)

*) Astfel, în interesul securității juridice și al facilității controalelor, criteriul decisiv pentru clasificarea tarifară a mărfurilor trebuie căutat, în general, în caracteristicile și în proprietățile lor obiective, astfel cum au fost definite în formularea poziției din NC și în notele de secțiune sau de capitol. Vezi dilema încadrării unui anumit produs ca produs energetic sau alcool etilic în Decizia CEJ nr. 503/2010.

• vezi în Anexe, O.M.F.P. nr. 221/2016 pentru aprobarea configurației Codului de accize și a Nomenclatorului codurilor de produse accizabile armonizate + O.M.F.P. nr. 2331/2017

norme

1. (2) Potrivit art. 336 pct. 5 din Codul fiscal, atunci când intervin modificări în Nomenclatura combinată, se realizează corespondența dintre codurile NC prevăzute în titlul VIII din Codul fiscal și noile coduri din nomenclatura adoptată în temeiul art. 12 din Regulamentul (CEE) nr. 2.658/87 al Consiliului din 23 iulie 1987 privind Nomenclatura tarifară și statistică și Tariful Vamal Comun.

(3) În cazul în care Comitetul pentru accize, stabilit prin art. 43 alin. (1) din Directiva 2008/118/CE a Consiliului din 16 decembrie 2008 privind regimul general al accizelor și de abrogare a Directivei 92/12/CEE, adoptă o decizie de actualizare în conformitate cu prevederile art. 2 paragraful 5 și art. 27 din Directiva 2003/96/CE a Consiliului privind restructurarea cadrului comunitar de impozitare a produselor energetice și a electricității, actualizarea codurilor nomenclaturii combinate pentru produsele energetice se face potrivit prevederilor din decizie, în măsura în care acestea nu contravin prevederilor alin. (2).

6. consumator final de gaz natural/energie electrică reprezintă persoana fizică sau juridică care nu este supusă obligației de licențiere de către autoritatea de reglementare competentă și care utilizează aceste produse;

7. denaturarea reprezintă operațiunea/procesul prin care alcoolului etilic sau produselor alcoolice li se adaugă substanțele prevăzute prin normele metodologice astfel încât acestea să devină improprii consumului uman;

7¹. destinatar certificat reprezintă o persoană fizică sau juridică înregistrată la autoritatea competentă din statul membru de destinație în scopul de a recepționa produse accizabile, în cadrul activității desfășurate de respectiva persoană, care au fost eliberate pentru consum pe teritoriul unui stat membru și care sunt apoi deplasate pe teritoriul unui alt stat membru;

8. destinatar înregistrat reprezintă persoana fizică sau juridică autorizată de autoritatea competentă din statul membru de destinație să primească, în condițiile stabilite de autoritatea competentă și în cadrul activității sale, produse accizabile care se deplasează în regim suspensiv de accize de pe teritoriul unui alt stat membru; *)

8¹. expeditor certificat reprezintă o persoană fizică sau juridică înregistrată la autoritatea competentă din statul membru de expediție în scopul de a expedia produse accizabile, în cadrul activității desfășurate de respectiva persoană, care au fost eliberate pentru consum pe teritoriul unui stat membru și care sunt ulterior deplasate către teritoriul altui stat membru;

norme

Introdus prin HG 181/2023 (M. Oficial nr. 187/06.03.2023)

1. (10) Operatorii prevăzuți la art. 336 pct. 7¹ și 8¹ din Codul fiscal, alții decât cei înființați în temeiul Legii nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, vor anexa cererilor privind acordarea atestatelor prevăzute pentru fiecare

*) a se vedea și O.P.A.N.A.F. nr. 766/2017 pentru aprobarea Normelor tehnice privind acordarea statutului de expeditor și/sau destinatar agreeat în cadrul regimului de tranzit unional/comun.

categorie în parte, în locul certificatului constatator eliberat de Oficiul Național al Registrului Comerțului din care să rezulte valoarea capitalului social, documentele prevăzute de legislația specifică prin care aceștia au fost înființați din care să rezulte valoarea patrimoniului de afecțatiune și/sau altele asemenea, astfel cum sunt prevăzute în legislația specifică respectivă.

9. expeditor înregistrat reprezintă persoana fizică sau juridică autorizată de autoritatea competentă din statul membru în care are loc importul, exclusiv să expedieze în regim suspensiv de accize produsele accizabile puse în în liberă circulație în conformitate cu prevederile art. 201 din Regulamentul (UE) nr. 952/2013 în cadrul activității desfășurate de respectiva persoană și în condițiile stabilite de autoritatea competentă;

10. grad alcoolic reprezintă proporția de alcool absolut, exprimată în procente volumetrică măsurată la temperatura de 20° C, conținută într-o soluție hidroalcoolică;

11. gradul Plato reprezintă cantitatea de zaharuri exprimată în grame, conținută în 100 g de soluție măsurată la origine la temperatura de 20°/4° C aferentă berii, respectiv bazei de bere din amestecul cu băuturi nealcoolice;

12. hectolitru alcool pur reprezintă 100 litri alcool etilic rafinat, cu concentrația alcoolică de 100% în volum, măsurați la temperatura de 20° C, conținut într-o cantitate dată de produs alcoolic;

13. importator autorizat înseamnă persoana fizică sau juridică autorizată de autoritatea competentă să importe, în cadrul activității sale, produse accizabile supuse marcării prin banderole sau timbre;

14. import reprezintă punerea în liberă circulație a mărfurilor în conformitate cu prevederile art. 201 din Regulamentul (UE) nr. 952/2013;

14¹. intrare neregulamentară reprezintă intrarea pe teritoriul Uniunii Europene a unor produse care nu au fost puse în liberă circulație în conformitate cu prevederile art. 201 din Regulamentul (UE) nr. 952/2013 și pentru care a luat naștere o datorie vamală în temeiul art. 79 alin. (1) din regulamentul menționat sau ar fi luat naștere dacă produsele ar fi fost supuse taxelor vamale;

15. marcajele reprezintă hârtii de valoare cu regim special, respectiv timbre și banderole, care se tipăresc de către Compania Națională „Imprimeria Națională” S.A.;

16. marcatori și coloranți reprezintă substanțele utilizate pentru marcarea și colorarea produselor energetice;

16¹. mic producător independent reprezintă producătorul de bere, vinuri, băuturi fermentate, altele decât bere și vinuri, și produse intermediare, independent din punct de vedere juridic și economic de orice alt producător, care folosește clădiri separate din punct de vedere fizic de cele ale oricărui alt producător, nu lucrează sub licență, iar producția realizată în ultimele 12 luni consecutive nu depășește nivelurile cantitative prevăzute la art. 342 alin. (1²);

17. operator economic reprezintă persoana juridică ce desfășoară activități cu produse accizabile.